

Caverion

Q4

Tilinpäätöstiedote 2017

Caverion Oyj Tilinpäätöstiedote 7.2.2018 klo 8.00

Caverion Oyj:n tilinpäätöstiedote 1.1.–31.12.2017

Käännevaihe ja uusi strategia luovat suuntaa tulevaisuudelle

1.10.–31.12.2017

- **Liikevaihto:** 590,3 (606,0) milj. euroa.
- **Käyttökate ilman uudelleenjärjestelykuluja:** 3,7 (-10,5) milj. euroa eli 0,6 (-1,7) prosenttia liikevaihdosta.
- **Käyttökate:** 8,6 (-22,2) milj. euroa eli 1,5 (-3,7) prosenttia liikevaihdosta.
- **Vapaa kassavirta:** 82,0 (28,0) milj. euroa.
- **Osakekohtainen tulos, laimentamaton:** -0,03 (-0,17) euroa osakkeelta.

1.1.–31.12.2017

- **Tilaukanta:** 1 491,0 (1 408,1) milj. euroa.
- **Liikevaihto:** 2 282,8 (2 364,1) milj. euroa.
- **Käyttökate ilman uudelleenjärjestelykuluja:** 18,3 (15,6) milj. euroa eli 0,8 (0,7) prosenttia liikevaihdosta.
- **Käyttökate:** 11,0 (-11,4) milj. euroa eli 0,5 (-0,5) prosenttia liikevaihdosta.
- **Käyttöpääoma:** 6,1 (-2,6) milj. euroa.
- **Vapaa kassavirta:** -8,5 (-72,1) milj. euroa.
- **Osakekohtainen tulos, laimentamaton:** -0,19 (-0,25) euroa osakkeelta.

Suluissa esitetyt luvut ovat edellisvuoden vastaavan kauden lukuja, ellei toisin ole mainittu.

AVAINLUVUT

Milj. e	10–12/17	10–12/16	Muutos	1–12/17	1–12/16	Muutos
Tilaukanta				1 491,0	1 408,1	5,9 %
Liikevaihto	590,3	606,0	-2,6 %	2 282,8	2 364,1	-3,4 %
Käyttökate ilman uudelleenjärjestelykuluja	3,7	-10,5		18,3	15,6	17,5 %
Käyttökateprosentti ilman uudelleenjärjestelykuluja, %	0,6	-1,7		0,8	0,7	
Käyttökate	8,6	-22,2		11,0	-11,4	
Käyttökateprosentti, %	1,5	-3,7		0,5	-0,5	
Liikevoitto	0,8	-29,2		-19,3	-40,8	52,7 %
Liikevoittoprosentti, %	0,1	-4,8		-0,8	-1,7	
Tilikauden tulos	-2,6	-21,7	88,2 %	-20,9	-31,7	34,2 %
Osakekohtainen tulos, laimentamaton, e	-0,03	-0,17	83,9 %	-0,19	-0,25	25,3 %
Vapaa kassavirta	82,0	28,0	192,9 %	-8,5	-72,1	88,2 %
Käyttöpääoma				6,1	-2,6	
Korollinen nettovelka				64,0	145,5	-56,0 %
Velkaantumisaste, %				24,4	78,7	
Henkilöstö kauden lopussa				16 216	16 913	-4,1 %

OSINGONJAKOEHDOTUS

Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta vuodelta 2017.

Toimitusjohtaja Ari Lehtorannan kommentti

“Caverionin käänneohjelma jatkui vuonna 2017. Käyttökateemme ilman uudelleenjärjestelykuluja parani 18,3 (15,6) milj. euroon vuonna 2017. Vuoden tuloksemme oli kaukana tyydyttävästä. Vaikka jatkoimme lukuisten korjaavien toimenpiteiden toteuttamista projektiliiketoimintamme suorituskyvyn parantamiseksi, meidän täytyi tehdä alaskirjauksia ja negatiivisia ennustemuutoksia useisiin vanhempiin projekteihin. Vuoden aikana osoittautui, että vaikka uudemmat projektimme suoriutuvat jo paremmin, kestää jonkin aikaa ennen kuin korjaustoimenpiteidemme vaikutukset näkyvät paremmin tuloksessamme. Samalla ryhdyimme rakentamaan

uutta, vahvempaa Caverionia ja toteuttamaan "Kunnossa kasvuun" -strategiaamme, joka ohjaa meitä tulevaisuuteen.

Vuoden 2017 viimeisellä neljänneksellä jatkoimme valikoivaa lähestymistapaamme Projektit-liiketoiminnassa ja Palvelut-liiketoimintamme edelleen vahvistamista. Käyttökatteemme ilman uudelleenjärjestelykuluja oli 3,7 (-10,5) milj. euroa. Tulokseen vaikuttivat edelleen 5,7 (39,9) milj. euron projektialaskirjaukset ja muut kertaluonteiset kulut, joista esimerkkinä asianajokulut riskiprojektien sopimiseen liittyen, sekä ydinliiketoimintaan kuulumattoman Krantz-tuotemerkin alaisen tuoteliiketoiminnan myyntiin liittyvä myyntivoitto. Tulokseen vaikuttivat myös negatiiviset ennustemuutokset muissa vanhemmissa projekteissa ja varovaisempi liikevaihdon tuloutuksemme projektien muutostöiden osalta. Projektit-liiketoimintayksikön tulos oli heikko. Toisaalta Palvelut-liiketoimintayksikkö paransi entisestään suoritustaan.

Caverionin liikevaihto oli 590,3 (606,0) milj. euroa vuoden 2017 viimeisellä vuosineljänneksellä. Palvelut-liiketoiminta kasvoi 4,1 prosenttia tavoitteemme mukaisesti. Projektit-liiketoiminnan liikevaihto laski 10,1 prosenttia valikoivamman projektiliiketoiminnan tarjoustoimintamme vuoksi. Palveluiden kasvun seurauksena Q4-tilauskantamme oli paras koskaan. Palveluiden tilauskantamme kasvoi 18,5 prosentilla edellisvuoteen verrattuna, kun taas Projekteissa tilauskanta laski 2,8 prosenttia. Tarjoustoiminnan valikoivuuden lisäksi suljimme useita heikosti suoriutuvia projektityksiköitä vuoden aikana. Tämä on osa strategista muutostamme. Liikevaihtomme oli 2 282,8 (2 364,1) milj. euroa vuonna 2017.

Divisioonista Tanska-Norja paransi suoritustaan neljännellä vuosineljänneksellä. Suomen ja Itävallan divisioonat paransivat myös edelleen tulostaan. Teollisuuden ratkaisuiden tulos parani vähitellen aikaisemmista vuosineljänneksistä. Saksassa tulos oli positiivinen Krantzin myyntivoiton seurauksena, kun taas alla oleva tulos oli edelleen negatiivinen projektialaskirjausten ja negatiivisten ennustemuutosten seurauksena. Ruotsi paransi olennaisesti suoritustaan, mutta tulos säilyi negatiivisena.

Noin kolmannes projektitilauskantamme projekteista on aloitettu vuonna 2016 tai aikaisemmin ja joitakin riskejä on edelleen jäljellä siihen asti, että nämä projektit on saatettu päätökseen. Uskomme kuitenkin, että jäljellä olevat projektit riskit liittyvät pääosin kolmeen päätyyneeseen Suureen projektiin Teollisuuden ratkaisuisissa. Niiden vaikutukset tullaan raportoimaan erikseen kohdassa "Vertailtavuuteen vaikuttavat erät". Projektiliiketoiminnan tulisi parantaa merkittävästi tulostaan vuonna 2018.

Saavutimme edelleen säästöjä tehdyistä saneeraustoimista sekä säästöjä kiinteistä kuluista. Tammi–joulukuussa henkilöstökulumme laskivat 4,9 prosenttia ja liiketoiminnan muut kulut 4,6 prosenttia viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Tämä on tyydyttävää huomioiden sen, että meillä on samanaikaisesti ollut myös käänteohjelmaamme liittyviä kertaluonteisia kuluja.

Parantunut taloudellinen asemamme oli yksi neljännen vuosineljänneksen kohokohdista. Kassavirtamme ja käyttöpääomamme parantuivat oleellisesti. Pystyimme esimerkiksi vapauttamaan kassaa tekemällä tärkeän sovintosopimuksen Berliinin lentokentän projektiin liittyen. Sopimuksessa sovimme kaikista projektin muutostöistä tähän mennessä ja samalla projektin loppuun saattamisesta. Vapaa kassavirtamme oli 82,0 (28,0) milj. euroa. Käyttöpääomamme laski 6,1 milj. euroon kolmannen neljänneksen lopun 75,7 milj. euron tasolta. Nettovelkamme laski 64,0 (145,5) milj. euroon ja velkaantumisaste 24,4 (78,7) prosenttiin. Olen tyytyväinen parantuneesta kassavirrasta, sillä se on hyvä mittari alla olevan liiketoiminnan suunnalle.

Edistimme uuden strategiaamme toteutusta, erityisesti "Huippusuoritus kaikilla tasoilla" –painopisteemme (Must-Win) toimenpiteitä. Tässä ohjelmassa on erilaisia suoritusten johtamisen osa-alueita, jotka koskettavat kaikkia toimintamme keskeisiä alueita. Päähuomiomme on tämän painopisteen toteuttamisessa strategiaamme "Kuntoon"-vaiheen aikana. Kehitämme myös edelleen tarjoomamme palveluissa ja digitaalisissa ratkaisuisissa.

Vuotta 2018 ajatellen markkinaympäristömme on edelleen suotuisa. Samalla asiakastyytyväisyytemme on parantunut, henkilöstömme saa hyvää palautetta osaamisestaan ja palveluasenteestaan ja uudistunut johtoryhmämme on valmiina ottamaan seuraavat tärkeät asekeleet kannattavuutemme parantamiseksi."

NÄKYMÄT VUODELLE 2018

Caverionin palvelujen ja ratkaisujen markkinanäkymät

Toimialan megatrendit, kuten lisääntynyt teknologian käyttö rakennetuissa ympäristöissä, energiatehokkuutta koskevat vaatimukset ja lisääntyvä digitalisoituminen ja automaatio sekä kaupungistuminen, luovat edelleen kysyntää Caverionin palveluille ja ratkaisuille tulevina vuosina.

Palvelut

Palveluiden taustalla olevan kysynnän odotetaan jatkuvan vahvana. Rakennuksissa olevan teknologian lisääntyessä uusien palvelujen tarpeen ja elinkaariratkaisujen kysynnän odotetaan lisääntyvän. Asiakkaiden keskittyminen omaan ydintoimintaansa tarjoaa edelleen Caverionille mahdollisuuksia ylläpidon sekä huollon ja kunnossapidon ulkoistuksissa erityisesti julkishallinnossa, teollisuudessa ja energiasektorilla.

Projektit

Projektien markkinoiden odotetaan pysyvän hyvinä. Hyvän kysynnän odotetaan jatkuvan sekä julkisella että yksityisellä sektorilla. Hintakilpailun odotetaan kuitenkin pysyvän tiukkana. Alhaisen korkotason ja rahoituksen saatavuuden odotetaan tukevan investointeja. Talotekniikan suunnittelua ja toteutusta sisältävien kokonaistoimitusten kysynnän odotetaan kehittyvän suotuisasti suurissa ja teknisesti vaativissa projekteissa. Parempaa energiatehokkuutta ja parempia sisäilmaolosuhteita koskevat vaatimukset sekä tiukentuva ympäristölainsäädäntö ovat merkittäviä markkinoiden kehitystä tukevia tekijöitä.

Käänneohjelma – Käyttökateeseen ja liikevoittoon vaikuttavat erät*

Milj. e	10–12/17	10–12/16	1–12/17	1–12/16
Käyttökate	8,6	-22,2	11,0	-11,4
Käyttökateprosentti, %	1,5	-3,7	0,5	-0,5
<i>Kauden käyttökateeseen ja liikevoittoon vaikuttavat erät</i>				
- Projektien alaskirjaukset**	5,7	39,9	31,2	59,0
- Uudelleenjärjestelykulut	-4,9	11,7	7,3	26,9

*Ei sisällä eräänntyneisiin myyntisaamisiin ja käyttöasteeseen liittyvien riskien vaikutusta vuonna 2017.

** Projektien alaskirjausten luvut vuosina 2017 ja 2016 eivät ole täysin vertailukelpoisia. Projektien alaskirjaukset vuonna 2017 sisältävät ainoastaan kustannusarvioiden tarkistuksia, kustannusarvioiden ylityksiä ja varausten lisäyksiä etukäteen määritellyttä riskiprojektistilalta.

Tulosohjeistus vuodelle 2018

Caverion arvioi, että konsernin liikevaihto laskee edellisvuoteen verrattuna vuonna 2018 (2017: 2 282,8 milj. euroa). Caverion arvioi, että konsernin oikaistu käyttökate yli kaksinkertaistuu vuonna 2018 (2017: 22,3 milj. euroa).

Oikaistu käyttökate = Käyttökate ilman vertailtavuuteen vaikuttavia eriä.

Vertailtavuuteen vaikuttavat erät ovat olennaisia eriä tai liiketoimia, jotka ovat merkittäviä Caverionin taloudellisen kehityksen ymmärtämiseksi vertailtaessa nykyistä kautta edellisiin kausiin. Nämä erät voivat sisältää (1) myyntivoittoja ja –tappioita divestoinneista; (2) alaskirjauksia, kuluja ja/tai tuottoja erikseen tunnistetuista riskiprojekteista; (3) uudelleenjärjestelykuluja ja (4) muita eriä, jotka Caverionin johdon arvion mukaan eivät liity normaaliin liiketoimintaan. Vuonna 2018 merkittävät riskiprojektit sisältävät kolme päättynyttä Suurta projektia Teollisuuden ratkaisuisissa. Caverion tulee raportoimaan näiden taloudelliset vaikutukset erikseen kohdassa "Vertailtavuuteen vaikuttavat erät". Oikaistu käyttökate vuodelle 2017 on laskettu vastaavasti.

Oikaistu käyttökate – Vertailtavuuteen vaikuttavat erät

Milj. e	1–12/17
Käyttökate	11,0
Käyttökateprosentti, %	0,5
<i>Käyttökatteeseen vaikuttavat erät</i>	
- Alaskirjaukset, kulut ja tuotot erikseen tunnistetuista riskiprojekteista	16,3
- Uudelleenjärjestelykulut	7,3
- Myyntivoitot ja –tappiot divestoinneista	-12,3
Oikaistu käyttökate	22,3
Oikaistu käyttökateprosentti, %	1,0

Caverionin nykyinen tulosoheistus vuodelle 2018 perustuu tilinpäätöksen päivämääränä voimassa oleviin IFRS-standardeihin. Uusien, 1.1.2018 voimaan tulleiden IFRS 15 –laskentaperiaatteiden noudattamisen seurauksena Caverionin liikevaihdon tuloutus muuttuu vuonna 2018. IFRS 15:n vaikutuksilla oikaistut luvut vuodelle 2017 julkaistaan maaliskuussa 2018. Samassa yhteydessä Caverion päivittää tulosoheistuksensa IFRS 15:n mukaiseksi.

Caverion soveltaa liikevaihtonsa tulosoheistuksessa seuraavaa ohjeistusterminologiaa.

Positiivinen muutos	Alaraja	Yläraja
	%	%
Kasvaa	0 %	
Negatiivinen muutos	Alaraja	Yläraja
	%	%
Laskee		0 %

Caverion soveltaa oikaistun käyttökatteensa tulosoheistuksessa seuraavaa ohjeistusterminologiaa, jonka lisäksi huomioidaan +/- 2 prosenttiyksikön vaihteluväli esitettyihin rajoihin.

Positiivinen muutos	Alaraja	Yläraja
	%	%
Edellisen vuoden tasolla	-5 %	5 %
Kasvaa	5 %	30 %
Kasvaa merkittävästi	30 %	100 %
Kaksinkertaistuu	100 %	
Negatiivinen muutos	Alaraja	Yläraja
	%	%
Laskee	-30 %	-5 %
Laskee merkittävästi		-30 %

TIEDOTUSTILAISUUS, WEBCAST JA PUHELINKONFERENSSI

Tilinpäätöstiedotteesta järjestetään englanninkielinen tiedotustilaisuus keskiviikkona 7.2.2018 klo 11 Suomen aikaa Hotelli Glo Kluuvissa (VideoWall-sali), Kluuvikatu 4, 2. kerros, Helsinki. Tiedotustilaisuutta voi seurata suorana lähetyksenä osoitteessa www.caverion.fi/sijoittajat. Tilaisuutta voi seurata myös puhelimitse soittamalla numeroon +358 (0)9 7479 0361 viimeistään klo 10.55 Suomen aikaa. Osallistumiskoodi puhelinkonferenssiin on "5038191 / Caverion". Tilaisuudesta on lisätietoa osoitteessa www.caverion.fi/sijoittajat.

Taloudellinen tiedottaminen vuonna 2018

Vuosikertomus, joka sisältää vuoden 2017 tilinpäätöksen, julkaistaan Caverionin verkkosivuilla ja IR App -sovelluksessa suomeksi ja englanniksi viimeistään viikolla 9 helmikuussa 2018. Osa-/puolivuosikatsaukset julkaistaan 24.4., 25.7. ja 25.10.2018.

Taloudelliset katsaukset ja muuta sijoittajätietoa on saatavilla Caverionin verkkosivuilta osoitteesta www.caverion.fi/sijoittajat ja IR App -sovelluksesta. Materiaalit voi myös tilata sähköpostitse osoitteesta IR@caverion.com.

CAVERION OYJ

Lisätietoja antavat:

Martti Ala-Härkönen, talousjohtaja, Caverion Oyj, puh. 040 737 6633, martti.ala-harkonen@caverion.com

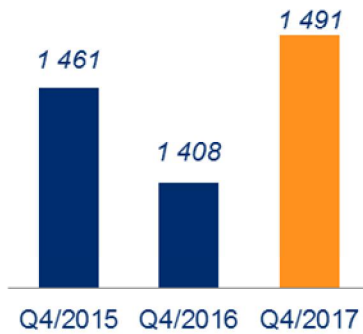
Milena Hæggström, sijoittajasuhdejohtaja, Caverion Oyj, puh. 040 5581 328, milena.haeggstrom@caverion.com

Jakelu: Nasdaq Helsinki, keskeiset tiedotusvälineet, www.caverion.fi

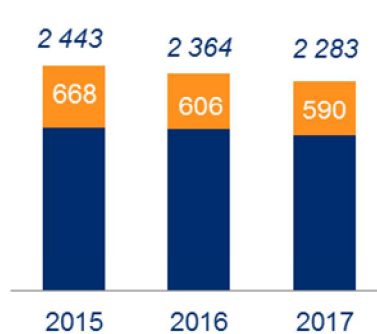
KONSERNIN TALOUDELLINEN KEHITYS

Tunnusluvut

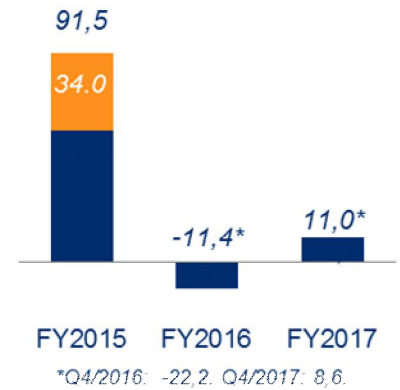
Tilaukanta (milj. e)

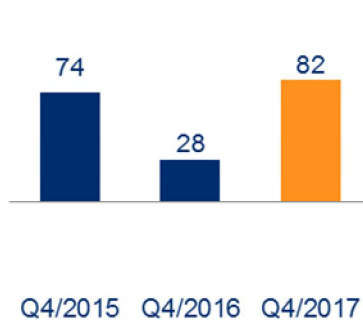
Liikevaihto (milj. e)

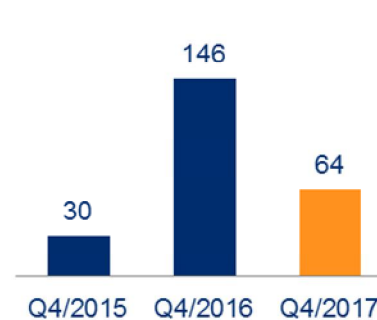
Käyttökate (milj. e)

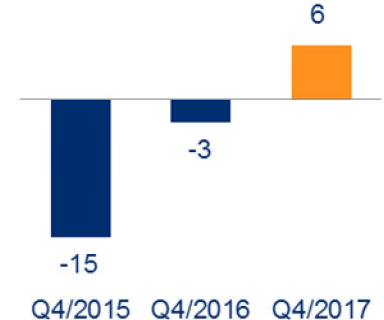
Vapaa kassavirta (milj. e)

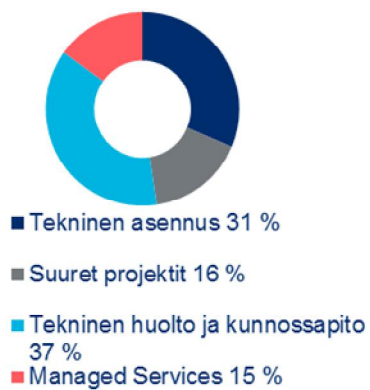
Nettovelka (milj. e)

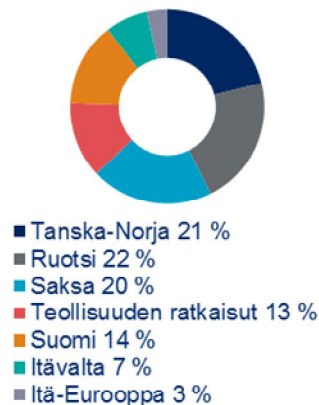
Käyttöpääoma (milj. e)

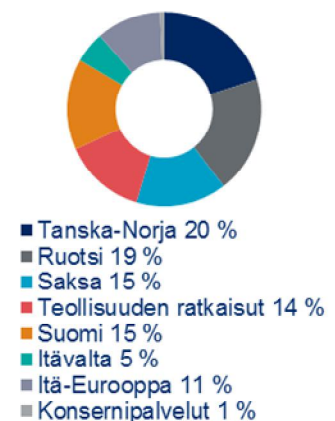
Liikevaihto liiketoiminta-
alueittain
% liikevaihdosta 2017

Liikevaihto divisioonittain
% liikevaihdosta 2017

Henkilöstö divisioonittain
2017 lopussa

Toimintaympäristö viimeisellä neljänneksellä ja vuonna 2017

Yleinen markkinatilanne oli koko kauden suhteellisen myönteinen ja vakaa. Kysyntä kehittyi suotuisasti Suomen, Ruotsin ja Saksan markkinoilla. Tanskan ja Norjan markkinoilla yleinen talous- ja kysyntätilanne toipuivat edellisvuodesta julkisen kysynnän tukemana. Teollisuuden ratkaisuiden divisioonassa markkina pysyi vakaana teollisuuden kunnossapitopalveluissa. Itä-Euroopan ja Itävallan divisioonien markkinat säilyivät myös vakaina.

Palvelut

Teknisen huollon ja kunnossapidon ja Managed Services -palveluiden kysyntä jatkui vahvana. Caverionin mahdollisuudet ylläpidon sekä huollon ja kunnossapidon ulkoistuksissa lisääntyivät. Kiinnostus julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyöhön (PPP-malli) ja muihin elinkaariratkaisuihin oli hyvä Pohjoismaissa, vaikka tämäntyyppisten sopimusmallien osuus koko markkinasta on edelleen suhteellisen pieni.

Projektit

Teknisen asennuksen ja Suurten projektien markkinat olivat positiiviset koko kauden ajan. Hintakilpailu pysyi kuitenkin tiukkana. Suurten projektien markkinoilla tarjoustoiminta säilyi hyvällä tasolla, samalla kun Caverion jatkoi valikoivaa lähestymistapaansa. Alhainen korkotaso ja rahoituksen saatavuus helpottivat investointeja. Markkinoiden kehitystä tukivat parempaa energiatehokkuutta ja sisäilmaolosuhteita koskevat vaatimukset sekä tiukentuva ympäristölainsäädäntö. Joissakin teknisissä järjestelmissä ja tuotteissa oli merkkejä resurssipulasta.

Tulosohjeistuksen päivitys vuodelle 2017

Caverion päivitti 12.12.2017 kannattavuutta koskevaa tulosohjeistustaan vuodelle 2017. Päivitetyn tulosohjeistuksen mukaan Caverion odotti, että konsernin käyttökate ilman uudelleenjärjestelykuluja kasvaa selvästi (15-30 %) tai merkittävästi (30-100 %) edellisvuoteen verrattuna vuonna 2017 (2016: 15,6 milj. euroa). Aiempi kannattavuutta koskeva tulosohjeistus oli, että konsernin käyttökate ilman uudelleenjärjestelykuluja yli kaksinkertaistuu vuonna 2017 (2016: 15,6 milj. euroa). Aikaisempi liikevaihtoa koskeva ohjeistus säilyi ennallaan. Sen mukaan Caverion arvioi, että konsernin liikevaihto säilyy edellisvuoden tasolla vuonna 2017 (2016: 2 364 milj. euroa).

Käänneohjelma ja arvioidut merkittävät riskialueet vuodelle 2018

Caverion saavutti edelleen säästöjä tehdyistä saneeraustoimista ja kiinteistä kuluista. Tammi-joulukuussa henkilöstökulut laskivat 4,9 prosenttia ja liiketoiminnan muut kulut laskivat 4,6 prosenttia viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna, kun taas suorituksen ja käyttöasteen parantamiseksi käynnistetyistä toimenpiteistä aiheutui noin 7,3 (26,9) milj. euroa uudelleenjärjestelykuluja.

Käänneohjelma on aiheuttanut myös muita kertaluonteisia kuluja. Esimerkiksi Projektit-liiketoimintaan liittyvät konsernin ulkoiset asianajokulut olivat yhteensä 3,8 milj. euroa tammi-joulukuussa.

Tammi-joulukuussa 2017 Caverion teki riskiprojekteihinsa yhteensä 31,2 (59,0) milj. euron alaskirjaukset pääasiassa Teollisuuden ratkaisujen ja Saksan divisioonissa. Viimeisimmän arvion mukaan, vaikka teknisesti jo päätetyissä projekteissa on edelleen joitakin suoritusriskejä jäljellä vuoteen 2018 siirryttäessä ja vaikka edelleen noin kolmannes projektitilauksannan projekteista on aloitettu vuonna 2016 tai aikaisemmin, Projektit-liiketoiminnan tulisi parantaa merkittävästi tulostaan vuonna 2018. Jäljellä olevat projektiriskit liittyvät pääosin kolmeen päättyneeseen Suureen projektiin Teollisuuden ratkaisuisissa. Niiden vaikutukset raportoidaan erikseen kohdassa "Vertailtavuuteen vaikuttavat erät". Arvioituihin riskialueisiin sisältyy myös päätös kilpailuoikeustutkimuksesta Saksassa.

Käänneohjelma – Käyttökatteeseen ja liikevoittoon vaikuttavat erät*

Milj. e	10–12/17	10–12/16	1–12/17	1–12/16
Käyttökate	8,6	-22,2	11,0	-11,4
Käyttökateprosentti, %	1,5	-3,7	0,5	-0,5
<i>Kauden käyttökatteeseen ja liikevoittoon vaikuttavat erät</i>				
- Projektien alaskirjaukset**	5,7	39,9	31,2	59,0
- Uudelleenjärjestelykulut	-4,9	11,7	7,3	26,9

*Ei sisällä eräänntyneisiin myyntisaamisiin ja käyttöasteeseen liittyvien riskien vaikutusta vuonna 2017.

** Projektien alaskirjausten luvut vuosina 2017 ja 2016 eivät ole täysin vertailukelpoisia. Projektien alaskirjaukset vuonna 2017 sisältävät ainoastaan kustannusarvioiden tarkistuksia, kustannusarvioiden ylityksiä ja varausten lisäyksiä etukäteen määritellyltä riskiprojektistalalta.

Tilaukanta

Konsernin joulukuun lopun tilaukanta oli 1 491,0 milj. euroa, kasvua 5,9 prosenttia edellisvuoden lopusta (1 408,1 milj. euroa). Vertailukelpoisin valuuttakurssein tilaukanta kasvoi 7,4 prosenttia. Palveluiden tilaukanta kasvoi 18,5 prosenttia edellisvuodesta. Projekteissa tilaukanta laski 2,8 prosenttia. Tämä oli pääosin seurausta konsernin valikoivammasta lähestymistavasta projektiliiketoiminnassa. Caverion otti käyttöön tiukemman projektien tarjouslupaprosessin vuoden 2016 toisesta vuosineljänneksestä lähtien ja on sulkenut useita heikosti suorituvia projektityksiköitä. Caverion myös keskittyi edelleen tarjousprosessiin tavoitteenaan parantaa projektikatteita uusissa projektiliiketoiminnan tilauksissa.

Liikevaihto

Loka–joulukuu

Loka–joulukuun liikevaihto oli 590,3 (606,0) milj. euroa. Liikevaihto laski 2,6 prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Erityisesti konsernin valikoivammalla projektiliiketoiminnan lähestymistavalla oli heikentävä vaikutus kauden kehitykseen. Liikevaihto kasvoi Itävallassa, Saksassa ja Tanska-Norjassa, mutta laski muissa divisioonissa. Projektien alaskirjaukset vaikuttivat myös kauden liikevaihtoon. Tulokseen vaikutti myös konsernin varovaisempi liikevaihdon tuloutus erityisesti muutostöiden osalta.

Edellisvuoden vastaavan ajankohdan valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto oli 596,5 euroa eli laski 1,6 prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Ruotsin kruunun muutosten vaikutus oli -0,6 milj. euroa, Norjan kruunun -5,7 milj. euroa ja Venäjän ruplan -0,1 milj. euroa.

Palvelut-liiketoiminnan liikevaihto oli 333,4 (320,3) milj. euroa loka–joulukuussa eli kasvua oli 4,1 prosenttia edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta. Palvelut-liiketoiminnan liikevaihto koostui Teknisen huollon ja kunnossapidon 236,5 (235,8) milj. euron liikevaihdosta ja Managed Services –liiketoiminnan 96,9 (84,5) milj. euron liikevaihdosta. Projektit-liiketoiminnassa liikevaihto laski 10,1 prosenttia edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta seurauksena valikoivammasta tarjoustoiminnasta. Projektit-liiketoiminnan liikevaihto oli 256,9 (285,7) milj. euroa loka–joulukuussa, ja se koostui Teknisen asennuksen 177,3 (198,9) milj. euron liikevaihdosta ja Suurten projektien 79,6 (86,8) milj. euron liikevaihdosta.

Loka–joulukuussa Palvelut-liiketoiminta vastasi 56,5 (52,9) prosenttia ja Projektit-liiketoiminta 43,5 (47,1) prosenttia konsernin kokonaisliikevaihdosta.

Tammi–joulukuu

Tammi–joulukuun liikevaihto oli 2 282,8 (2 364,1) milj. euroa. Liikevaihto laski 3,4 prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Liikevaihto kasvoi Itävallassa ja Tanska-Norjassa, mutta laski muissa divisioonissa. Projektien alaskirjaukset vaikuttivat myös kauden liikevaihtoon.

Edellisvuoden vastaavan ajankohdan valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto oli 2 288,9 euroa eli laski 3,2 prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Ruotsin kruunun muutosten vaikutus oli -8,9 milj. euroa, Norjan kruunun -1,6 milj. euroa ja Venäjän ruplan 3,8 milj. euroa.

Palvelut-liiketoiminnan liikevaihto oli 1 195,2 (1 130,6) milj. euroa tammi-joulukuussa eli kasvua oli 5,7 prosenttia edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta. Palvelut-liiketoiminnan liikevaihto koostui Teknisen huollon ja kunnossapidon 850,5 (817,8) milj. euron liikevaihdosta ja Managed Services –liiketoiminnan 344,6 (312,8) milj. euron liikevaihdosta. Projektit-liiketoiminnassa liikevaihto laski 11,8 prosenttia edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta seurauksena valikoivammasta tarjoustoiminnasta erityisesti Suurissa Projekteissa. Projektit-liiketoiminnan liikevaihto oli 1 087,6 (1 233,6) milj. euroa tammi-joulukuussa, ja se koostui Teknisen asennuksen 716,2 (782,3) milj. euron liikevaihdosta ja Suurten projektien 371,4 (451,3) milj. euron liikevaihdosta. Projektit-liiketoiminnan liikevaihtoon vaikuttivat projektien alaskirjaukset tammi-joulukuussa.

Tammi-joulukuussa Palvelut-liiketoiminta vastasi 52,4 (47,8) prosenttia ja Projektit-liiketoiminta 47,6 (52,2) prosenttia konsernin kokonaisliikevaihdosta.

Liikevaihdon jakautuminen

Liikevaihto, milj. e	10-12/2017	%	10-12/2016	%	Muutos	1-12/2017	%	1-12/2016	%	Muutos
Tanska-Norja	126,8	21 %	124,5	21 %	2 %	481,5	21 %	455,8	19 %	6 %
Ruotsi	128,0	22 %	135,0	22 %	-5 %	492,2	22 %	531,8	22 %	-7 %
Saksa	119,8	20 %	116,6	19 %	3 %	465,3	20 %	506,6	21 %	-8 %
Teollisuuden ratkaisut	68,2	12 %	80,5	13 %	-15 %	287,3	13 %	317,7	13 %	-10 %
Suomi	81,1	14 %	85,2	14 %	-5 %	317,3	14 %	320,7	14 %	-1 %
Itävalta	45,3	8 %	42,0	7 %	8 %	161,9	7 %	153,0	6 %	6 %
Itä-Eurooppa	21,2	4 %	22,1	4 %	-4 %	77,2	3 %	78,7	3 %	-2 %
Konserni yhteensä	590,3	100 %	606,0	100 %	-3 %	2 282,8	100 %	2 364,1	100 %	-3 %
<i>Projektit-liiketoiminta</i>	256,9	44 %	285,7	47 %	-10 %	1 087,6	48 %	1 233,6	52 %	-12 %
- Tekninen asennus	177,3	30 %	198,9	33 %	-11 %	716,2	31 %	782,3	33 %	-8 %
- Suuret projektit	79,6	13 %	86,8	14 %	-8 %	371,4	16 %	451,3	19 %	-18 %
<i>Palvelut-liiketoiminta</i>	333,4	56 %	320,3	53 %	4 %	1 195,2	52 %	1 130,6	48 %	6 %
- Tekninen huolto ja kunnossapito	236,5	40 %	235,8	39 %	0 %	850,5	37 %	817,8	35 %	4 %
- Managed Services	96,9	16 %	84,5	14 %	15 %	344,6	15 %	312,8	13 %	10 %

Kannattavuus

Käyttökate

Loka-joulukuu

Loka-joulukuussa käyttökate ilman uudelleenjärjestelykuluja oli 3,7 (-10,5) milj. euroa eli 0,6 (-1,7) prosenttia liikevaihdosta. Loka-joulukuun käyttökate oli 8,6 (-22,2) milj. euroa eli 1,5 (-3,7) prosenttia liikevaihdosta.

Divisioonista Tanska-Norja paransi suoritustaan neljännellä vuosineljänneksellä. Suomen ja Itävallan divisioonat paransivat myös edelleen tulostaan. Teollisuuden ratkaisuiden tulos parani vähitellen aikaisemmista vuosineljänneksistä. Saksassa tulos oli positiivinen Krantzin tuoteliiketoiminnan myyntiin liittyvän myyntivoiton seurauksena, kun taas alla oleva tulos oli edelleen negatiivinen projektialaskirjausten seurauksena. Projektit-liiketoimintayksikön tulos oli heikko. Toisaalta Palvelut-liiketoimintayksikkö paransi entisestään suoritustaan.

Kannattavuutta heikensivät projektiliiketoiminnan alaskirjaukset sekä muut kertaluonteiset kulut. Loka-joulukuussa Caverion teki riskiprojekteihinsa yhteensä 5,7 (39,9) milj. euron alaskirjaukset. Nämä alaskirjaukset olivat negatiivisia ennustemuutoksia ja kustannusylityksiä aikaisemmin tunnistettuihin riskiprojekteihin. Tulokseen

vaikuttivat myös negatiiviset ennustemuutokset muissa vanhemmissa projekteissa ja konsernin varovaisempi liikevaihdon tuloutus projektien muutostöiden osalta.

Aineiden ja tarvikkeiden käyttöön liittyvät kulut laskivat 163,1 (168,9) milj. euroon ja ulkopuoliset palvelut 116,5 (123,1) milj. euroon loka–joulukuussa. Henkilöstökulut laskivat 7,8 prosenttia ja liiketoiminnan muut kulut 2,3 prosenttia viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Loka–joulukuun henkilöstökulut olivat yhteensä 239,4 (259,6) milj. euroa. Liiketoiminnan muut kulut laskivat 75,3 (77,1) milj. euroon. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 12,6 (0,6) milj. euroa. Krantzin myyntiin liittyvä myyntivoitto on raportoitu kauden liiketoiminnan muissa tuotoissa ja se oli 12,3 milj. euroa.

Tammi–joulukuu

Tammi–joulukuussa käyttökate ilman uudelleenjärjestelykuluja oli 18,3 (15,6) milj. euroa eli 0,8 (0,7) prosenttia liikevaihdosta. Tammi–joulukuun käyttökate oli 11,0 (-11,4) milj. euroa eli 0,5 (-0,5) prosenttia liikevaihdosta.

Kannattavuutta heikensivät projektiliiketoiminnan alaskirjaukset ja uudelleenjärjestelykulut. Tammi–joulukuussa Caverion teki riskiprojekteihinsa yhteensä 31,2 (59,0) milj. euron alaskirjaukset. Nämä alaskirjaukset liittyivät riskiprojekteihin pääasiassa Teollisuuden ratkaisujen ja Saksan divisioonissa ja ne olivat negatiivisia ennustemuutoksia ja kustannusylityksiä aikaisemmin tunnistettuihin projekteihin. Kannattavuutta heikensivät erityisesti kustannusylitykset ja alaskirjaukset Teollisuuden ratkaisujen projekteissa uudella biotuotetehtaalla Suomessa, yhteensä 13,5 milj. euroa. Nämä projektit saatiin päätökseen kesän aikana. Tulokseen vaikuttivat lisäksi negatiiviset ennustemuutokset muissa vanhemmissa projekteissa ja konsernin varovaisempi liikevaihdon tuloutus projektien muutostöiden osalta.

Saneeraustoimien kokonaiskustannukset olivat 7,3 (26,9) milj. euroa tammi–joulukuussa. Uudelleenjärjestelykulut koostuivat yhteensä 4,4 (21,1) milj. euron henkilöstökuluista, yhteensä 1,1 (4,3) milj. euron tyhjen tilojen vuokrasta ja muista yhteensä 1,8 (1,5) milj. euron uudelleenjärjestelykuluista.

Aineiden ja tarvikkeiden käyttöön liittyvät kulut laskivat 638,4 (648,2) milj. euroon ja ulkopuoliset palvelut laskivat 433,0 (450,8) milj. euroon tammi–joulukuussa. Vuonna 2016 toteutettujen saneeraustoimenpiteiden vaikutukset olivat selvästi havaittavissa tammi–joulukuussa. Henkilöstökulut laskivat 4,9 prosenttia ja liiketoiminnan muut kulut laskivat 4,6 prosenttia viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Henkilöstökulut olivat yhteensä 940,4 (989,1) milj. euroa. Liiketoiminnan muut kulut laskivat 275,8 (289,2) milj. euroon. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 15,9 (1,9) milj. euroa. Krantzin myyntiin liittyvä myyntivoitto on raportoitu kauden liiketoiminnan muissa tuotoissa ja se oli 12,3 milj. euroa.

Käyttökate on määritelty seuraavasti: Liikevoitto + Poistot ja arvonalentumiset. Käyttökate ilman uudelleenjärjestelykuluja on määritelty seuraavasti: Liikevoitto + Poistot ja arvonalentumiset + Uudelleenjärjestelykulut.

Liikevoitto

Loka–joulukuu

Loka–joulukuussa liikevoitto oli 0,8 (-29,2) milj. euroa eli 0,1 (-4,8) prosenttia liikevaihdosta.

Poistot ja arvonalentumiset loka–joulukuussa olivat 7,8 (7,0) milj. euroa, josta 0,6 (1,1) milj. euroa oli yrityskauppihin liittyviä kohdistettuja aineettomia hyödykkeitä ja 7,2 (5,9) milj. euroa muita poistoja ja arvonalentumisia, joista suurin osa liittyi tietotekniikkaan.

Tammi–joulukuu

Tammi–joulukuussa liikevoitto oli -19,3 (-40,8) milj. euroa eli -0,8 (-1,7) prosenttia liikevaihdosta.

Poistot ja arvonalentumiset tammi–joulukuussa olivat 30,4 (29,5) milj. euroa, josta 2,0 (6,1) milj. euroa oli yrityskauppihin liittyviä kohdistettuja aineettomia hyödykkeitä ja 28,4 (23,4) milj. euroa muita poistoja ja arvonalentumisia, joista suurin osa liittyi tietotekniikkaan.

Muut liikevoittoon vaikuttavat tekijät on esitetty tarkemmin kohdassa käyttökate.

Tulos ennen veroja, tilikauden tulos ja osakekohtainen tulos

Tulos ennen veroja oli -25,1 (-43,5) milj. euroa, tilikauden tulos -20,9 (-31,7) milj. euroa ja osakekohtainen tulos -0,19 (-0,25) euroa tammi–joulukuussa. Nettorahoituskulut olivat -5,7 (-2,6) milj. euroa tammi–joulukuussa. Nettorahoituskulut nousivat pidennetyn lainamaturiteetin, korkeampien korkokulujen ja lainojen muutuskulujen seurauksena.

Konsernin efektiivinen veroaste oli 16,8 (27,1) prosenttia tammi–joulukuussa.

Investoinnit, yritysostot ja myydyt liiketoiminnot

Bruttoinvestoinnit pysyviin vastaaviin olivat tammi–joulukuussa 20,4 (38,2) milj. euroa eli 0,9 (1,6) prosenttia liikevaihdosta. Investoinnit tietotekniikkaan olivat 13,3 (25,1) milj. euroa tammi–joulukuussa. Tietotekniikkainvestoinnit liittyivät pääasiassa yhteisen IT-infran ja yhteisten alustojen rakentamiseen, data-keskuksen konsolidointiin sekä yhteisen toiminnanohjausjärjestelmän toteuttamiseen. Myös IT-järjestelmiä ja mobiililyökaluja kehitettiin Konsernin sisäisten prosessien ja tehokkuuden parantamiseksi jatkossa. Muut investoinnit, mukaan lukien yritysostot, olivat 7,1 (13,0) milj. euroa.

Caverion toteutti kolme pienehköä yritysostoa vuonna 2017. Suomessa Caverion ja Enegia sopivat kumppanuudesta energiatehokkuuspalveluiden tuottamisessa sekä solmivat kiinteistöjen etähallintaa koskevan liiketoimintakaupan. Kaupassa Enegian etähallintaliiketoiminta sekä sen parissa toimiva henkilöstö siirtyivät Caverion Suomi Oy:lle 1.11.2017 alkaen. Kaupan jälkeen Caverionin etähallinnassa on eri puolilla Suomea kaikkiaan yli 4 000 kiinteistöä, mikä tekee Caverionista Suomen suurimman toimijan kiinteistöjen etähallintaa tuottavana palveluyrityksenä. Liiketoimintakaupan arvoa ei julkistettu. Kauden aikana Caverion teki lisäksi kaksi pientä yritysostoa Itävallassa. Heinäkuussa Caverion allekirjoitti sopimuksen AE Ausserwöger Elektrotechnik GmbH:n kanssa sen sähkötekniikan liiketoiminnan ostamisesta. Kaupassa siirtyvän liiketoiminnan liikevaihto oli vuonna 2016 noin 2 milj. euroa ja sen palveluksessa oli 19 henkilöä. Elokuussa Caverion osti puhdistilateknologiaan erikoistuneen Weiss Anlagen Technik GmbH:n koko osakekannan. Yhtiöllä oli noin 3 milj. euron liikevaihto ja 15 työntekijää vuonna 2016. Kauppahintoja ei julkistettu.

Caverion ilmoitti 27.11.2017 allekirjoittaneensa sopimuksen Krantz-tuotemerkin alaisen tuoteliiketoimintansa myymisestä Saksassa STEAG Energy Services GmbH:lle. Ostaja on saksalainen yhtiö, joka tarjoaa integroituja ratkaisuja sähköistyksessä ja lämmöntuotannossa sekä projektointipalveluita. Kauppa astui voimaan 31.12.2017. Krantzin palveluksessa oli noin 230 työntekijää ja sen liikevaihto oli noin 41 miljoonaa euroa vuonna 2017. Divestoinnin myyntivoitto on raportoitu kauden liiketoiminnan muissa tuotoissa ja se oli 12,3 milj. euroa.

Kassavirta, käyttöpääoma ja rahoitus

Konsernin vapaa kassavirta parani viimeisellä neljänneksellä edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna ja oli 82,0 (28,0) milj. euroa loka–joulukuussa. Konsernin vapaa kassavirta oli negatiivinen tammi–joulukuussa, vaikka se paranikin viime vuodesta. Konsernin vapaa kassavirta oli -8,5 (-72,1) milj. euroa tammi–joulukuussa. Vapaaseen kassavirtaan vaikutti käyttöpääoman kasvu riskiprojekteissa. Vapaata kassavirtaa paransi investointien matalampi taso viime vuoteen verrattuna. Konsernin operatiivinen kassavirta ennen rahoituseriä ja veroja oli -8,7 (-22,4) milj. euroa tammi–joulukuussa.

Konsernin käyttöpääoma oli 6,1 (-2,6) milj. euroa joulukuun lopussa. Käyttöpääoma laski kolmannen neljänneksen lopun 75,7 milj. euron tasolta, sillä osatuloutusvaamien määrä laski syyskuun 2017 lopun 321,1 milj. euron tasolta 249,7 milj. euroon joulukuun lopussa. Myyntisaamisten määrä oli joulukuun lopussa 347,3 (378,2) milj. euroa. Vuoden lopussa tietyt riskiprojektit sitoivat edelleen käyttöpääomaa pääosin Teollisuuden ratkaisujen ja Saksan divisioonissa.

Caverionin rahavarat olivat joulukuun lopussa 29,2 (47,7) milj. euroa. Lisäksi Caverionilla on nostamattomia luottolimiittisopimuksia 100,0 milj. euroa ja nostamattomia tililimiittisopimuksia 19,0 milj. euroa.

Konsernin korolliset velat olivat 93,2 (193,3) milj. euroa joulukuun lopussa, ja keskiporko suojausten jälkeen oli 2,53 prosenttia. Noin 75 prosenttia lainoista on pankeilta ja muilta rahoituslaitoksilta, noin 5 prosenttia suoraan rahamarkkinoilta ja noin 17 prosenttia vakuutusyhtiöiltä. Yhteensä 35,5 milj. euroa korollisesta velasta eräännyy

maksettavaksi seuraavien 12 kuukauden aikana. Konsernin nettovelka oli 64,0 (145,5) milj. euroa joulukuun lopussa.

Caverion Oyj laski 9.6.2017 liikkeeseen 100 miljoonan euron hybridilainan, jota käsitellään konsernin IFRS-tilinpäätöksessä omana pääomana. Hybridilaina on oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina, joka on muita velkasitoumuksia heikommassa asemassa. Lainan haltijalla ei ole osakkeenomistajille kuuluvia oikeuksia, eikä se laimenna nykyisten osakkeenomistajien omistuksia. Hybridilainan kuponkikorko on kiinteää 4,625 prosenttia vuodessa 16.6.2020 saakka. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta liikkeeseenlaskijalla on oikeus lunastaa laina takaisin ensimmäistä kertaa 16.6.2020 sekä tätä seuraavina koronmaksupäivinä. Mikäli lainaa ei lunasteta takaisin 16.6.2020, nousee kuponkikorko 500 korkopisteellä. Liikkeeseen laskettu hybridilaina vahvisti Caverion-konsernin pääomarakennetta ja rahoitusasemaa. Velkaantumisaste oli joulukuun lopussa 24,4 (78,7) prosenttia ja omavaraisuusaste 27,9 (18,7) prosenttia.

Caverionin ulkoisissa lainoissa sovelletaan taloudellista kovenanttia, joka perustuu konsernin nettovelan ja käyttökatteen (EBITDA) suhdeluukuun (Nettovelat/Käyttökate). Caverion sopi hybriditransaktion yhteydessä muutoksista lainasopimuksiinsa yhteistyöpankkiensa kanssa. Vuonna 2017 tehdyt projektien alaskirjaukset rasittivat yhtiön käyttökatetta ja taloudellisen kovenantin tasoa vuonna 2017. Caverion sopi lainapankkiensa kanssa sopimuslisäyksistä liittyen taloudellisen kovenantin maksimitasoon ja kovenantin laskennassa käytettävän käyttökatteen laskentaperiaatteisiin vuonna 2017. Joulukuussa Caverion sopi yhteistyöpankkiensa kanssa, ettei kovenantin maksimitasoa testata joulukuun 2017 lopussa. Taloudellinen kovenantti ei saa ylittää tasoa 3,5:1 joulukuun 2017 lopun jälkeen. Joulukuun lopussa konsernin nettovelan ja käyttökatteen suhdeluku vahvistettujen laskentaperiaatteiden mukaisesti oli 2,9x.

Muutoksia ulkoiseen taloudelliseen raportointiin vuonna 2017

Caverion ilmoitti 29.5.2017 sijoittajauutisella käynnistävänsä jatkotoimenpiteitä puuttuakseen jäljellä oleviin haasteisiin Ruotsin käyttöasteessa ja tuloksessa. Nämä toimenpiteet käsittivät henkilöstövähennyksiä, nykyisten yksiköiden yhdistämisiä, jaettujen resurssien parempaa hyödyntämistä sekä Caverionin teollisuuden ja talotekniikan toimintojen yhdistämisen Ruotsissa. Yhdistämisen seurauksena Ruotsin teollisuuden toimintojen kaikki noin 350 työntekijää siirrettiin Ruotsin divisioonaan. Toimintojen yhdistäminen aiheutti myös muutoksia Caverionin ulkoiseen taloudelliseen raportointiin. Caverion on raportoinut Ruotsin teollisuuden toimintojensa luvut osana Ruotsin divisioonaan 1.7.2017 alkaen. Luvut vertailukausilta on oikaistu vastaamaan nykyistä raportointirakennetta.

HENKILÖSTÖ

Henkilöstö divisioonittain kauden lopussa	12/17	9/17	Muutos	12/17	12/16	Muutos
Tanska-Norja	3 253	3 325	-2 %	3 253	3 330	-2 %
Ruotsi	3 150	3 216	-2 %	3 150	3 557	-11 %
Saksa	2 453	2 490	-1 %	2 453	2 452	0 %
Teollisuuden ratkaisut	2 208	2 265	-3 %	2 208	2 357	-6 %
Suomi	2 444	2 448	0 %	2 444	2 439	0 %
Itävalta	840	841	0 %	840	811	4 %
Itä-Eurooppa	1 754	1 787	-2 %	1 754	1 841	-5 %
Konsernipalvelut	114	111	3 %	114	126	-10 %
Konserni yhteensä	16 216	16 483	-2 %	16 216	16 913	-4 %

Caverion-konsernin palveluksessa oli keskimäärin 16 607 (17 381) työntekijää tammi-joulukuussa 2017. Joulukuun 2017 lopussa konsernin henkilöstömäärä oli 16 216 (16 913). Tammi-joulukuun henkilöstökulut olivat 940,4 (989,1) milj. euroa.

Vuonna 2016 ja 2017 toteutettujen saneeraustoimenpiteiden vaikutukset ovat selvästi havaittavissa. Vuonna 2017 uusia resursseja tarvittiin täyttämään kriittisiä osaamisalueita. Caverion jatkoi harjoittelijoiden palkkaamista ja kasvattamista asiantuntijoiksi. Erityishuomiota kiinnitettiin edelleen projektijohtamiseen ja johtamistaitojen vahvistamiseen. Divisioonissa jatkettiin kehitystoimenpiteitä, jotta resurssien tarjonta saadaan sovitettua vastaamaan paremmin liiketoiminnan tarpeita.

Useita koko konsernin laajuisia kehittämishankkeita jatkettiin, kuten projektijohtamisen kyvykkyyden vahvistaminen. Ruotsissa käynnistettiin lisätoimenpiteitä suorituksen ja käyttöasteen parantamiseksi. Avainosaaja- ja seuraajasuunnittelu sekä harmonisoitujen tehtävärakenteiden ja henkilöstöprosessien käyttöönotto jatkuivat. Työntekijöiden hyvinvointi oli keskeinen alue, ja koko konsernin kattavaa työturvallisuusohjelmaa vietiin eteenpäin.

Muutoksia Caverion-konsernin johdossa

Ari Lehtoranta aloitti Caverion Oyj:n toimitusjohtajana 1.1.2017.

Caverion ilmoitti 9.1.2017 seuraavista muutoksista konsernin johtoryhmään ja organisaatorakenteeseen. Konsernitason Palvelut- ja Projektit-toimintojen roolia vahvistettiin niiden vastuualueita lisäämällä ja näitä toimintoja kutsutaan jatkossa liiketoimintayksiköiksi. Thomas Hietto (s. 1967, DI) nimitettiin Palveluliiketoimintayksikön johtajaksi ja Jarno Hacklin (s. 1978, ins.) Projektit-liiketoimintayksikön johtajaksi. Ville Tamminen (s. 1974, OTK, VT) nimitettiin Caverion Suomen divisioonan johtajaksi. Yhtiöön muodostettiin lisäksi uusi konsernitoiminto Lakiasiat & Hallinnointi. Anne Viitala (s. 1959, OTK, VT, eMBA) nimitettiin uuden Lakiasiat & Hallinnointi -konsernitoiminnon johtajaksi. Kaikki nimitetyt ovat myös konsernin johtoryhmän jäseniä. Nimitykset astuivat voimaan 9.1.2017 Thomas Hieton nimitystä lukuun ottamatta. Hän aloitti tehtävässään 1.7.2017. Palveluliiketoimintayksiköstä vastasi 30.6.2017 asti Matti Malmberg, joka jatkaa edelleen yhtiön palveluksessa.

Caverion ilmoitti 19.1.2017, että Erkki Huusko (s. 1957, ins., eMBA) nimitettiin 19.1.2017 alkaen Caverionin Teollisuuden ratkaisut -divisioonan johtoon ja konsernin johtoryhmän jäseneksi. Erkki Huusko oli aiemmin toiminut Teollisuuden ratkaisut -divisioonan operatiivisena johtajana (Chief Operating Officer) Juhani Pitkälän vastatessa koko divisioonasta. Juhani Pitkälä jatkoi 16.7.2017 saakka divisioonan palveluksessa.

Caverion ilmoitti 3.4.2017, että Minna Schrey-Hyppänen (s. 1966, DI, KTM) nimitettiin 26.6.2017 alkaen Caverionin henkilöstöjohtajaksi ja konsernin johtoryhmän jäseneksi. Hänen edeltäjänsä Merja Eskola jatkaa Caverionin palveluksessa vastuualueenaan strateginen resursointi ja henkilöstön kehittäminen.

Caverion ilmoitti 21.6.2017, että Sakari Toikkanen (s. 1967, tekniikan lisensiaatti) nimitettiin 21.6.2017 alkaen Caverionin Teollisuuden ratkaisut -divisioonan johtoon. Hän toimii tehtävässä siihen saakka kunnes vakituinen divisioonajohtaja aloittaa. Sakari Toikkanen jatkoi myös tehtävässään Caverionin IT, Viestintä ja Myynnin kehitys -konsernitoiminnoista vastaavana johtajana ja konsernin johtoryhmän jäsenenä. Erkki Huusko jatkoi 2.12.2017 asti yhtiön palveluksessa erityistehtävissä. Vastuualue Strategia ja Yrityskaupat siirrettiin konsernitoiminto Talouden alle talousjohtaja Martti Ala-Härkösen alaisuuteen 22.6.2017.

Caverion ilmoitti 6.11.2017, että Caverion eriyttää Tanska-Norjan divisioonansa toiminnat kahdeksi erilliseksi Tanskan ja Norjan divisioonaksi. Samassa yhteydessä ilmoitettiin, että Michael Højgaard (s. 1961) entinen Caverion Tanskan toimitusjohtaja, nimitettiin 1.1.2018 alkaen Caverionin Tanskan divisioonan johtajaksi ja konsernin johtoryhmän jäseneksi. Knut Gaaserud, entinen Tanska-Norjan divisioonajohtaja, jatkaa Caverionin Norjan divisioonan johtajana ja konsernin johtoryhmän jäsenenä.

Caverion ilmoitti 1.12.2017, että Juha Mennander (s. 1965, DI) nimitettiin 1.1.2018 alkaen Caverionin Market Operations -konsernitoiminnon johtajaksi ja konsernin johtoryhmän jäseneksi. Caverionin strategiassa yhtenä painopistealueena (must-win) on erinomainen asiakaskokemus, jonka johtamisesta Juha Mennander vastaa. Hänen alaisuuteensa siirtyivät Markkinointi ja viestintä, Myynnin kehitys sekä Hankinta. Samassa yhteydessä talousjohtaja Martti Ala-Härkösen vastuulle siirtyy Tietohallinto. Tämän lisäksi Mennanderille tulee myöhemmin vastuu valikoitujen konserninlaajuisten muutosprojektien läpiviennistä. Samalla Sakari Toikkasen konsernitoimintoihin liittyvät vastuut päättyivät ja hän keskittyy täysiaikaisesti Teollisuuden ratkaisut -divisioonan johtamiseen.

LÄHIAJAN RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Caverion altistuu toiminnassaan erilaisille strategisille, toiminnallisille, poliittisille, markkina-, asiakas- sekä muille riskeille. Markkinaympäristö on tällä hetkellä positiivinen Caverionin kannalta tärkeillä markkinoilla, mutta siinä saattaa aina tapahtua odottamattomia muutoksia, joilla voi olla vaikutusta myös Caverioniin.

Caverionille tyypilliset operatiiviset riskit liittyvät sen Palvelut- ja Projektit-liiketoimintaan. Näitä ovat muun muassa tarjouksiin (esim. laskentaan ja hinnoitteluun), sopimusehtoihin, yhteishankkeisiin, alirakointiin, hankintaan ja materiaalien hintoihin, osaavan henkilöstön saatavuuteen sekä projektinhallintaan liittyvät riskit. Näiden riskien

hallitsemiseksi on otettu käyttöön riskienarviointi ja -tarkastusprosessit niin myynti- kuin toteutusvaiheessa, ja riskivaruksia on lisätty. Ottaen huomioon projektiliiketoimintaan liittyvät erityiset riskit, konserniin perustettiin vuoden 2017 alussa Projektit-liiketoimintayksikkö, joka keskittyy projektien riskienhallinnan parantamiseen kokonaisuutena, projektiportfolion ohjaamiseen sekä projektinhallinnan osaamisen parantamiseen. Kaikista näistä toimenpiteistä huolimatta on olemassa riski, että jotkut projektiriskit toteutuvat, mikä voi vaikuttaa negatiivisesti Caverionin liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan. Projektien riskiarviointi on yhtiössä jatkuva prosessi ja on mahdollista, että riskejä saatetaan havaita tällä hetkellä meneillään olevissa sekä uusissa projekteissa.

Vaikka parannettuja projektikontrolleja on otettu käyttöön, on mahdollista, että jotkut riskeistä saattavat toteutua, mikä voisi johtaa projektien alaskirjauksiin, varauksiin, riitaisuuksiin tai oikeudenkäynteihin. Caverion on tehnyt suuren määrän projektien alaskirjauksia vuosina 2016-2017, mutta on edelleen mahdollista, että näissä tai uusissa projekteissa voi ilmetä riskejä.

Konsernipolitiikan mukaisesti luottotappio tai luottotappiovaraukset kirjataan saamisista, kun on ilmeistä, ettei niistä saada suoritusta. Luottotappioksi kirjaamisessa noudatetaan Caverion-konsernin liiketoiminnan myyntisaamisten arvostusperiaatetta, ja kirjauksiin sisältyy arviointia ja harkintaa. Arvio perustuu aikaisemmin toteutuneisiin luottotappioihin, luotonvalvonnan kokemukseen, asiakaskohtaisiin vakuuksiin ja selvityksiin sekä arviointiajankohdan taloudellisiin olosuhteisiin. Caverion jatkoi projektiportfolionsa osatuloutus- ja myyntisaamisiin liittyviä riskiarvioidensa tekemistä vuonna 2017. Caverion onnistui perimään suuren määrän saamiaan vuoden 2017 aikana, mutta yhtiöllä on tiettyjä yksittäisiä suurehkoja saamia, joiden neuvottelemiseksi ja perimiseksi yhtiö jatkaa toimenpiteitään. Tunnistetuissa saamisissa on edelleen riskiä ja ei voida poissulkea, että myös muihin saamisiin liittyy riskiä.

Ottaen huomioon Caverionin liiketoiminnan luonne, konserniyhtiöt ovat osallisina riitaisuuksissa ja oikeusprosesseissa useissa projekteissa. Nämä riitaisuudet ja oikeusprosessit ovat tyypillisesti Caverionia kohtaan esitettyjä vaateita, jotka koskevat väitettyjä virheellisiä suorituksia ja viivästyneitä toimituksia. Joissakin tapauksissa Caverionin periessä saamiaan tämä saattaa johtaa riitaisuuksiin ja oikeusprosesseihin. On riski, että asiakas esittää näissä prosesseissa vastakanteita. Vaateiden, riitaisuuksien ja oikeusprosessien lopputulemaa on vaikea arvioida. Alaskirjauksia ja varauksia tehdään soveltuvien kirjanpitosäännösten mukaisesti.

Saksassa tutkitaan edelleen kilpailuoikeudellisten sääntöjen rikkomuksia teknisten palveluiden toimialalla. Osana tutkintaa Saksan viranomaiset ovat hankkineet tietoja useilta teknisten palvelujen tarjoajilta, mukaan lukien Caverionilta. Caverion tekee yhteistyötä paikallisten viranomaisten kanssa. Tällä hetkellä saatavilla olevan tiedon perusteella ei voida edelleenkään arvioida Caverionille näistä asioista mahdollisesti aiheutuvan riskin määrää. Tutkinnan päättymisen ajankohta ei myöskään ole tiedossa. On mahdollista, että tähän liittyvät kustannukset, sanktiot sekä vahingonkorvaukset voivat olla olennaisia.

Osana tätä yhteistyötä Caverionissa on havaittu asiakasprojektin yhteydessä vuosina 2009–2011 toimintaa, joka voi täyttää lahjonnan tai muun rikoksen tunnusmerkistön. Caverion on tuonut havaintonsa heti viranomaisille tiedoksi ja tukee niitä asian tarkemmassa selvittämisessä. On mahdollista, että epäillyt rikkomukset aiheuttavat huomattavaa vahinkoa Caverionille sakkoina, korvausvaatimuksina sekä asianajokuluina. Tällä hetkellä ei kuitenkaan voida arvioida mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen määrää. Caverion seuraa tilannetta ja julkistaa kaikki olennaiset tiedot voimassaolevien säännösten mukaisesti.

Caverion toteuttaa vahvaa compliance-ohjelmaa. Osana ohjelmaa kaikkien työntekijöiden tulee suorittaa vuosittain sähköinen compliance-koulutusohjelma, ja lisäkoulutusta annetaan läpi organisaation. Kaikkien työntekijöiden on noudatettava Caverionin Eettisiä Liiketoimintaperiaatteita (Code of Conduct), jotka määrittävät nollatoleranssin lahjonnalle ja korruptiolle. Lisäksi Caverion on muokannut ja päivittänyt konsernitason politiikkojaan ja ohjeistuksiaan ("Caverion ohjeistukset") ja ottanut päivitettyt versiot käyttöön syyskuussa 2017.

Caverionin taseeseen kirjattua liikearvoa ei poisteta, mutta sitä testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Määrä, jolla liikearvon kirjanpitoarvo ylittää siitä kerryttävissä olevan rahamäärän, kirjataan arvonalentumistappiona tuloslaskelmaan. Mikäli Caverionin tulos- ja kasvukehityksessä tapahtuu muutoksia alaspäin, tämä voi johtaa liikearvon arvonalentumiseen. Se voi vaikuttaa epäedullisesti Caverionin liiketoiminnan tulokseen ja omaan pääomaan.

Caverionin ulkoisissa lainoissa sovelletaan taloudellista kovenanttia, joka perustuu konsernin nettovelan ja käyttökatteen suhdeluukuun. Tämän kovenantin rikkoutuminen antaisi lainanpankeille oikeuden eräännyttää lainat

heti maksettaviksi. Caverion sopi lainapankkiensa kanssa sopimuslisäyksistä liittyen taloudellisen kovenantin maksimitasoon ja kovenantin laskennassa käytettävän käyttökatteen laskentaperiaatteisiin vuonna 2017. Caverion Oyj laski 9.6.2017 liikkeeseen 100 miljoonan euron hybridilainan, jota käsitellään IFRS:n mukaan omana pääomana. Hybridilaina vahvisti yhtiön maksuvalmiutta ja rahoitusasemaa sekä myös taloudellisen kovenantin tasoa. Vuonna 2017 tehdyt projektien alaskirjaukset rasittivat yhtiön käyttökatetta ja taloudellisen kovenantin tasoa vuonna 2017. On mahdollista, että Caverion voi tarvita muutoksia taloudelliseen kovenanttiin myös tulevaisuudessa. Taloudellisen kovenantin tasoa seurataan ja arvioidaan jatkuvasti suhteessa käyttökatteen ja nettovelan toteumaan ja ennusteisiin.

Caverionin liiketoimintaan kuuluu tyypillisesti takausten antaminen asiakkaille ja muille sidosryhmille, erityisesti isoissa projekteissa, esimerkiksi ennakkomaksujen vakuudeksi, sopimusvelvoitteiden suorittamisen vakuudeksi, ja takuuajan velvoitteiden vakuudeksi. Rahoituspalvelujen välittäjät antavat tyypillisesti nämä takaukset Caverionin puolesta. Ei ole varmuutta, että yhtiöllä olisi tällaisiin takauksiin jatkuva saatavuus rahoituspalvelujen välittäjiltä kilpailukykyisin ehdoin tai lainkaan, ja mikäli takauksia ei saataisi, sillä saattaisi olla haitallinen vaikutus Caverionin liiketoiminnalle ja taloudelliselle tilanteelle. Caverion pyrkii hallitsemaan tätä riskiä ylläpitämällä useita takausliimittejä eri toimintamaissaan.

Yhtiön IT-järjestelmien toiminnallisuuteen, turvallisuuteen ja saatavuuteen liittyy riskejä. Caverion on tehnyt merkittäviä investointeja IT- ja järjestelmäkehitykseen. On olemassa riski, että odotetut toiminnallisuudet ja hyöty eivät täysin toteudu.

Rahoitusriskeistä esitetään tarkempi selvitys tilinpäätöksen liitetiedossa 5.5 ja tämän tilinpäätöstiedotteen taulukko-osassa liitetiedossa 5.

VARSINAISEN YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖKSET

Caverion Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 17.3.2017 Helsingissä. Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen vuodelta 2016 sekä myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Yhtiökokous päätti myös taseen osoittaman voiton käyttämisestä ja osingonmaksusta, yhtiöjärjestyksen muuttamisesta, hallituksen kokoonpanosta ja palkkioista, tilintarkastajan valinnasta ja palkkioista sekä hallituksen valtuuttamisesta yhtiön omien osakkeiden hankintaan ja päättämään osakeanneista.

Yhtiön hallitukseen valittiin puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi kuusi jäsentä. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Michael Rosenlew, varapuheenjohtajaksi Markus Ehmrooth sekä hallituksen jäseniksi Jussi Aho, Joachim Hallengren, Thomas Hinnerkov, Antti Herlin, Anna Hyvönen ja Eva Lindqvist toimikaudelle, joka päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päätyessä. Antti Herlinin toimikausi alkoi 29.3.2017, kun yhtiöjärjestyksen muutos oli rekisteröity kaupparekisteriin.

Yhtiökokouksen päätöksiä koskeva pörssitiedote on julkaistu yhtiön verkkosivuilla osoitteessa www.caverion.fi/tietoa-caverionista/media/tiedotteet.

Hallitus piti järjestäytymiskokouksensa 17.3.2017. Kokouksessa hallitus päätti henkilöstövaliokunnan ja tarkastusvaliokunnan kokoonpanosta. Valiokuntien tehtäväkuvaukset ja työjärjestykset on julkaistu osoitteessa [www.caverion.fi/sijoittajat - Hallinnointi](http://www.caverion.fi/sijoittajat-Hallinnointi).

OSINGOT JA OSINKOPOLITIikka

Varsinainen yhtiökokous päätti 17.3.2017 hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että tilikaudelta 2016 ei makseta osinkoa.

Caverionin osinkopolitiikkana on jakaa osinkoina vähintään 50 prosenttia tilikauden tuloksesta verojen jälkeen, huomioiden kuitenkin kannattavuuden ja velkaantuneisuuden taso. Vaikka tämän osinkopolitiikan muuttaminen ei ole suunnitteilla, ei voida taata, että osinkoa tai pääoman palautusta todella maksetaan tulevaisuudessa, eikä takeita voida myöskään antaa minään tietynä vuonna maksettavien osinkojen tai pääoman palautuksen määrästä.

OSAKKEET JA OMISTAJAT

Caverion Oyj on 30.6.2013 syntynyt Suomen tasavallan lakien mukaan toimiva julkinen osakeyhtiö. Yhtiöllä on yksi osakesarja, jonka jokainen osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa sekä vastaavaan osinkoon. Yhtiön osakkeilla ei ole nimellisarvoa.

Osakepääoma ja osakkeiden lukumäärä

Osakkeiden lukumäärä oli 125 596 092 ja osakepääoma oli 1 000 000 euroa 1.1.2017. Caverionin hallussa oli 512 328 yhtiön omaa osaketta koko raportointikauden tammi–joulukuussa 2017. Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä oli siten 125 083 764 joulukuun 2017 lopussa. Caverion Oyj:n omistamien omien osakkeiden osuus koko osakemäärästä ja äänistä on 0,41 prosenttia.

Caverionin hallitus hyväksyi jatkuvan osakepohjaisen pitkän aikavälin kannustinohjelman konsernin johdolle joulukuussa 2015. Osakepohjainen kannustinohjelma koostuu suoriteperusteisesta osakepalkkio-ohjelmasta (Performance Share Plan) täydennettynä erityistilanteita varten tarkoitettulla ehdollisella osakepalkkio-ohjelmalla (Restricted Share Plan). Molemmat ohjelmat koostuvat vuosittain alkavista yksittäisistä, kolmen vuoden pituisista osakepalkkio-ohjelmista. Kunkin uuden yksittäisen ohjelman alkaminen edellyttää hallituksen erillistä päätöstä. Hallitus päätti jatkaa kyseistä kannustinrakennetta joulukuussa 2016 ja joulukuussa 2017. Ensimmäiset ohjelmat alkoivat täten vuoden 2016 alussa, ja niitä seurasivat vastaavasti toinen ja kolmas ohjelma vuosien 2017 ja 2018 alussa. Ensimmäiselle ja toiselle suoriteperusteiselle osakepalkkio-ohjelmalle 2016-2018 ja 2017-2019 asetettuja tavoitteita ei saavutettu, eikä niistä siksi suoriteta palkkioita. Jos kaikki suoritustavoitteet saavutetaan, vuodet 2018–2020 käsittävän suoriteperusteisen osakepalkkio-ohjelman nojalla voidaan suorittaa palkkiona enintään noin 850 000 Caverionin osaketta (bruttomäärä ennen soveltuvan ennakonpidätyksen vähentämistä) keväällä 2021. Tämän lisäksi ehdollisten osakepalkkio-ohjelmien 2016-2018; 2017-2019 ja 2018-2020 mukaiset mahdolliset osakepalkkiot ovat yhteensä enintään 236 000 osaketta (bruttomäärä ennen soveltuvan ennakonpidätyksen vähentämistä). Näistä ohjelmista suoritetaan enintään 66 000 osaketta keväällä 2019, ja enintään 85 000 osaketta sekä keväällä 2020 että 2021. Lisätietoja kannustinjärjestelmästä julkaistiin pörssitiedotteilla 18.12.2015; 21.12.2016 ja 21.12.2017. Lisäksi lisätietoja aikaisemmasta osakepohjaisesta kannustinohjelmasta vuosille 2014–2016 julkaistiin pörssitiedotteella 26.5.2014. Tälle ohjelmalle asetettuja tavoitteita ei saavutettu.

Caverion ei ole tehnyt päätöksiä optioista tai muista osakkeisiin liittyvistä erityisoikeuksista. Caverionilla tai sen tytäryhtiöillä ei ole Caverion Oyj:n osakkeita panttina.

Hallituksen valtuutukset

Caverionin hallituksen valtuuttaminen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta

Caverion Oyj:n 17.3.2017 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään Caverionin omien osakkeiden hankkimisesta. Hallitukselle myönnetty valtuutus käsittää enintään 12 000 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisen yhtiön vapaalla omalla pääomalla osakkeiden hankintahetken markkinahintaan Nasdaq Helsinki Oy:n säännellyllä markkinalla järjestämässä kaupankäynnissä. Omia osakkeita voidaan hankkia muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa. Osakkeiden hankinta alentaa yhtiön jakokelpoista vapaata omaa pääomaa. Valtuutus on voimassa 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien. Hallitus ei ole käyttänyt valtuutusta vuonna 2017.

Caverionin hallituksen valtuuttaminen päättämään osakeanneista

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään osakeanneista hallituksen ehdotuksen mukaisesti. Valtuutus voidaan käyttää kokonaan tai osittain antamalla enintään 25 000 000 Caverionin osaketta yhdessä tai useammassa osakeannissa. Hallitus voi myös päättää osakeanneissa annettavien osakkeiden luovuttamisesta osakkeenomistajien etuoikeudesta poiketen suunnatusti. Hallitus valtuutetaan päättämään siitä, kenelle ja missä järjestyksessä osakkeita annetaan. Valtuutusta voidaan käyttää muun muassa pääomarakenteen kehittämiseksi, omistuspohjan laajentamiseksi, vastikkeena yrityskaupoissa tai yhtiön hankkiessa liiketoimintaansa liittyvää omaisuutta ja kannustinjärjestelmien toteuttamiseksi. Osakeanneissa osakkeita voidaan antaa merkittäviksi maksua vastaan tai maksutta. Anti voidaan kohdistaa myös yhtiölle itselleen osakeyhtiölain rajoitusten mukaisesti. Valtuutus sisältää hallitukselle oikeuden määrätä osakeantien ehdoista ja toimenpiteisiin liittyvistä seikoista osakeyhtiölain mukaisesti, mukaan lukien oikeuden päättää, kirjataanko mahdollinen merkintähinta kokonaan tai osittain sijoitetun vapaan pääoman rahastoon vai osakepääoman korotukseksi.

Antivaltuutus sisältää valtuutuksen päättää yhtiön hallussa olevien sekä mahdollisesti hankittavien omien osakkeiden luovuttamisesta. Tämän valtuutuksen kohteena on enintään 12 500 000 osaketta. Hallitus oikeutettiin päättämään luovuttamisen tarkoituksesta ja ehdoista. Valtuutus on voimassa 31.3.2018 saakka. Hallitus ei ole käyttänyt valtuutusta vuonna 2017.

Kaupankäynti osakkeella

Caverionin osakkeen avauskurssi oli 7,94 euroa vuoden 2017 alussa. Osakkeen päätöskurssi katsauskauden viimeisenä kaupankäyntipäivänä (29.12.) oli 5,89 euroa. Osakkeen hinta laski 35 prosenttia tammi-joulukuussa. Osakkeen ylin kurssi katsauskaudella tammi-joulukuussa oli 8,28 euroa, alin kurssi 5,76 euroa ja keskipurssi 7,19 euroa. Osakkeita vaihdettiin Nasdaq Helsingissä tammi-joulukuussa 51,2 miljoonaa kappaletta. Vaihdon arvo oli 368,2 milj. euroa (lähde: Nasdaq Helsinki).

Caverionin osakkeilla käydään kauppaa myös muilla markkinapaikoilla, kuten Cboessa, Turquoisessa, Aquis'ssa ja Frankfurtin pörssin Open Market -listalla. Caverion Oyj:n osakkeita vaihdettiin tammi-joulukuussa julkisilla vaihtoehtoisilla kaupankäyntipaikoilla 9,5 miljoonaa kappaletta eli noin 11,9 prosenttia osakkeen koko kaupankäyntimäärästä. Vaihtoehtoisista kauppapaikoista Caverionin osakkeiden vaihto oli erityisen vilkasta Cboe CXE:ssä. Lisäksi 19,1 miljoonalla Caverion Oyj:n osakkeella käytiin tammi-joulukuussa Nasdaq Helsingin ulkopuolista OTC-kauppaa. Niiden osuus koko kaupankäyntimäärästä oli noin 23,9 prosenttia (lähde: Fidessa Fragmentation Index).

Caverion Oyj:n markkina-arvo katsauskauden lopussa oli 736,7 milj. euroa. Markkina-arvo ei sisällä 31.12.2017 yhtiön hallussa olevia omia osakkeita (512 328 kpl).

Osakkeenomistajien määrä ja liputusilmoitukset

Joulukuun 2017 lopussa Caverionin rekisteröityjen osakkeenomistajien määrä oli 28 561 (9/2017: 28 660). Hallintarekisteröityjen ja muiden kuin suomalaisten sijoittajien omistuksessa oli joulukuun 2017 lopussa 32,2 prosenttia osakkeista (9/2017: 34,9 %).

Caverion Oyj on 12. joulukuuta 2017 vastaanottanut arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 pykälän mukaisen liputusilmoituksen, jonka mukaan Caverion Oyj:n hallituksen jäsen Antti Herlinin omistus Caverion Oyj:stä Security Trading Oy:n kautta ("Security Trading", Antti Herlinin omistuksessa oleva yhtiö) on ylittänyt 15 prosentin rajan. Ilmoituksen mukaan Antti Herlinin ja Security Tradingin yhteenlaskettu omistus Caverionista on 11. joulukuuta 2017 noussut 18 900 180 osakkeeseen, mikä vastaa 15,05 prosenttia Caverionin osake- ja äänimäärästä. Security Tradingin suora omistus Caverionista on 11. joulukuuta 2017 noussut 18 870 000 osakkeeseen, mikä vastaa 15,02 prosenttia Caverionin osake- ja äänimäärästä.

Päivitetty luettelo Caverionin suurimmista osakkeenomistajista ja omistusrakenteesta 31.12.2017 on julkaistu Caverionin verkkosivuilla osoitteessa www.caverion.fi/sijoittajat.

Hallituksen ehdotus jakokelpoisten varojen käytöstä

Emoyhtiö Caverion Oyj:n jakokelpoiset varat 31.12.2017 ovat (euroa):

Kertyneet voittovarot	139 103 157,86
Tilikauden tulos	3 550 922,60
Kertyneet voittovarot yhteensä	142 654 080,46
Käyvän arvon rahasto	-164 256,68
Jakokelpoiset voittovarot yhteensä	142 489 823,78

Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta vuodelta 2017.

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Helsingissä 6. päivänä helmikuuta 2018

Caverion Oyj

Hallitus

Michael Rosenlew
Hallituksen puheenjohtaja

Markus Ehmrooth
Hallituksen varapuheenjohtaja

Jussi Aho

Joachim Hallengren

Antti Herlin

Thomas Hinnerskov

Anna Hyvönen

Eva Lindqvist

Ari Lehtoranta
Toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSTIEDOTE 1.1.–31.12.2017: TAULUKKO-OSA

Lyhennetty konsernin tuloslaskelma

Milj. e	10-12/2017	10-12/2016	1-12/2017	1-12/2016
Liikevaihto	590,3	606,0	2 282,8	2 364,1
Liiketoiminnan muut tuotot	12,6	0,6	15,9	1,9
Aineet ja tarvikkeet	-163,1	-168,9	-638,4	-648,2
Ulkopuoliset palvelut	-116,5	-123,1	-433,0	-450,8
Henkilöstökulut	-239,4	-259,6	-940,4	-989,1
Liiketoiminnan muut kulut	-75,3	-77,1	-275,8	-289,2
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta			0,0	-0,1
Poistot ja arvonalentumiset	-7,8	-7,0	-30,4	-29,5
Liikevoitto	0,8	-29,2	-19,3	-40,8
% liikevaihdosta	0,1	-4,8	-0,8	-1,7
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	-1,6	-1,0	-5,7	-2,6
Tulos ennen veroja	-0,8	-30,2	-25,1	-43,5
% liikevaihdosta	-0,1	-5,0	-1,1	-1,8
Tuloverot	-1,8	8,5	4,2	11,8
Katsauskauden tulos	-2,6	-21,7	-20,9	-31,7
% liikevaihdosta	-0,4	-3,6	-0,9	-1,3
Jakautuminen				
Emoyhtiön omistajille	-2,6	-21,7	-20,9	-31,7
Määräysvallattomien omistajien osuus		0,0	0,0	0,0
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos				
Tulos/osake, laimentamaton, e	-0,03	-0,17	-0,19	-0,25
Tulos/osake, laimennettu, e	-0,03	-0,17	-0,19	-0,25

Konsernin laaja tuloslaskelma

Milj. e	10-12/2017	10-12/2016	1-12/2017	1-12/2016
Katsauskauden tulos	-2,6	-21,7	-20,9	-31,7
Muut konsernin kirjatut tuotot ja kulut				
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:				
- Etuuspohjaisten eläkkeiden arvonmuutos	0,7	-2,7	1,6	-4,2
-- Laskennallinen vero	0,0	1,3	0,0	1,3
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi:				
- Rahavirran suojaukset	0,1	0,0	0,1	
- Myytävissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutos	-0,0	0,0	0,1	0,0
- Muuntoerot	-1,4	0,6	-2,6	1,0
Muut konsernin kirjatut tuotot ja kulut, yhteensä	-0,4	-0,8	-0,7	-1,9
Katsauskauden laaja tulos	-3,0	-22,5	-21,5	-33,6
Jakautuminen				
Emoyhtiön omistajille	-3,0	-22,5	-21,6	-33,6
Määräysvallattomien omistajien osuus		0,0	0,0	0,0

Lyhennetty konsernitase

Milj. e	31.12.2017	31.12.2016
Varat		
Pitkäaikaiset varat		
Aineelliset hyödykkeet	21,9	28,3
Liikearvo	331,6	339,8
Muut aineettomat hyödykkeet	46,7	53,0
Osuudet osakkuusyrityksissä	0,1	0,1
Muut sijoitukset	1,2	1,2
Muut saamiset	2,1	3,3
Laskennalliset verosaamiset	17,6	10,6
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	17,6	30,7
Myyntisaamiset	347,3	378,2
Osatuloutussaamiset	249,7	244,4
Muut saamiset	47,5	40,4
Versaamiset	7,5	6,4
Rahavarat	29,2	47,7
Varat yhteensä	1 120,0	1 184,3
Oma pääoma ja velat		
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma		
Osakepääoma	1,0	1,0
Hybridipääoma	100,0	
Muu oma pääoma	161,4	183,6
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,4	0,4
Oma pääoma	262,7	185,0
Pitkäaikaiset velat		
Laskennalliset verovelat	51,6	51,1
Eläkevelvoitteet	44,2	45,4
Varaukset	7,0	7,1
Korolliset velat	57,7	127,6
Muut velat	0,4	0,6
Lyhytaikaiset velat		
Saadut ennakot	179,9	192,5
Ostovelat	215,5	214,1
Muut velat	237,3	258,7
Verovelat	5,8	6,5
Varaukset	22,4	30,1
Korolliset velat	35,5	65,7
Oma pääoma ja velat yhteensä	1 120,0	1 184,3

Käyttöpääoma

Milj. e	31.12.2017	31.12.2016
Vaihto-omaisuus	17,6	30,7
Myynti- ja osatuloutussaamiset	597,1	622,7
Muut lyhytaikaiset saamiset	46,0	38,9
Osto- ja osatuloutusvelat	-236,1	-239,7
Muut lyhytaikaiset velat	-238,6	-262,5
Saadut ennakot	-179,9	-192,5
Käyttöpääoma	6,1	-2,6

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Milj. e	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma								
	Osakepääoma	Kertyneet voitto-varat	Muuntoerot	Arvonmuutosrahasto	Omat osakkeet	Hybridipääoma	Yhteensä	Määräysvallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2017	1,0	193,1	-5,5	-0,7	-3,2		184,7	0,4	185,0
Kauden laaja tulos									
Katsauskauden tulos		-20,9					-20,9	0,0	-20,9
Muut laajan tuloksen erät:									
Etuuspohjaisten eläkkeiden arvonmuutos		1,6					1,6		1,6
- Laskennallinen vero		0,0					0,0		0,0
Rahavirran suojaukset				0,1			0,1		0,1
Myytavissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutos				0,1			0,1		0,1
Muuntoerot			-2,6				-2,6		-2,6
Kauden laaja tulos yhteensä		-19,2	-2,6	0,2			-21,6	0,0	-21,5
Liiketoimet omistajien kanssa									
Osingonjako								0,0	0,0
Osakepalkitseminen		0,1					0,1		0,1
Hybridipääoma						100,0	100,0		100,0
Hybridipääoman kulut verojen jälkeen		-0,8					-0,8		-0,8
Liiketoimet omistajien kanssa, yhteensä		-0,7				100,0	99,3	0,0	99,3
Oma pääoma 31.12.2017	1,0	173,2	-8,1	-0,5	-3,2	100,0	262,4	0,4	262,7

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma								
Milj. e	Osake- pääoma	Kertyneet voittovarot	Muunto- erot	Arvon- muutos- rahasto	Omat osakkeet	Yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2016	1,0	262,8	-6,5	-0,7	-3,2	253,4	0,4	253,7
Kauden laaja tulos								
Katsauskauden tulos		-31,7				-31,7	0,0	-31,7
Muut laajan tuloksen erät:								
Etuuspohjaisten eläkkeiden arvonmuutos		-4,2				-4,2		-4,2
- Laskennallinen vero		1,3				1,3		1,3
Rahavirran suojaukset								
Myytavissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutos				0,0		0,0		0,0
Muuntoerot			1,0			1,0		1,0
Kauden laaja tulos yhteensä		-34,6	1,0	0,0		-33,6	0,0	-33,6
Liiketoimet omistajien kanssa								
Osingonjako		-35,1				-35,1		-35,1
Osakeperusteiset maksut					0,0	0,0		0,0
Liiketoimet omistajien kanssa, yhteensä		-35,1				-35,1		-35,1
Oma pääoma 31.12.2016	1,0	193,1	-5,5	-0,7	-3,2	184,7	0,4	185,0

Lyhennetty konsernin rahavirtalaskelma

Milj. e	10-12/2017	10-12/2016	1-12/2017	1-12/2016
Liiketoiminnan rahavirrat				
Tilikauden tulos	-2,6	-21,7	-20,9	-31,7
Oikaisut tilikauden tulokseen	-7,0	4,5	14,5	32,8
Käyttöpääoman muutos	76,5	52,4	-2,4	-23,5
Operatiivinen kassavirta ennen rahoituseriä ja veroja	66,9	35,2	-8,7	-22,4
Rahoituserät, netto	-1,3	-1,3	-4,6	-2,2
Maksetut verot	0,9	-1,5	-3,4	-12,4
Liiketoiminnan rahavirta	66,5	32,4	-16,7	-37,0
Investointien rahavirrat				
Tytäryritysten ja liiketoimintojen hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-0,9	0,1	-2,4	-4,2
Liiketoimintojen myynti	23,1		23,1	
Käyttöomaisuusinvestoinnit ja muut investointierät, netto	-8,0	-5,8	-17,1	-33,1
Investointien rahavirta	14,2	-5,7	3,6	-37,4
Rahoituksen rahavirrat				
Lyhytaikaisten velkojen muutos, netto	-55,2	-65,0	-28,8	34,6
Lainojen nostot		60,0		80,0
Lainojen takaisinmaksut	-11,0	-11,0	-68,7	-24,9
Rahoitusleasingvelkojen nostot		2,8		2,8
Rahoitusleasingvelkojen maksut	-0,5	-3,0	-2,2	-3,7
Hybridipääoma			100,0	
Hybridipääoman kulut ja korot			-1,0	
Maksetut osingot ja muu voitonjako			0,0	-35,1
Rahoituksen rahavirta	-66,7	-16,2	-0,7	53,8
Rahavarojen muutos	13,9	10,5	-13,9	-20,6
Rahavarat katsauskauden alussa	18,4	37,0	47,7	68,1
Valuuttakurssien muutoksen vaikutus	-3,1	0,2	-4,6	0,2
Rahavarat katsauskauden lopussa	29,2	47,7	29,2	47,7

Vapaa kassavirta

Milj. e	10-12/2017	10-12/2016	1-12/2017	1-12/2016
Operatiivinen kassavirta ennen rahoituseriä ja veroja	66,9	35,2	-8,7	-22,4
Maksetut verot	0,9	-1,5	-3,4	-12,4
Investointien rahavirta	14,2	-5,7	3,6	-37,4
Vapaa kassavirta	82,0	28,0	-8,5	-72,1

Tilinpäätöstiedotteen liitetiedot

1 Laadintaperiaatteet

Caverion Oyj:n tilinpäätöstiedote ajalta 1.1.-31.12.2017 on laadittu IAS 34, Osavuositarkastukset –standardin mukaisesti. Tilinpäätöstiedotteessa julkaistut tiedot perustuvat tilintarkastettuun tilinpäätökseen vuodelta 2017. Caverion on noudattanut tilinpäätöstiedotteen laadinnassa samoja laadintaperiaatteita kuin tilinpäätöksessä 2017. Tilinpäätöstiedotteessa tiedot esitetään miljoonina euroina pyöristäen yksittäiset luvut ja loppusummat miljooniksi, mistä johtuen yhteenlaskuissa saattaa esiintyä pyöristyseroja.

ESMA (European Securities and Markets Authority) julkaisi ohjeistuksen liittyen vaihtoehtoisiin tunnuslukuihin käytettäväksi viimeistään vuoden 2016 toisen neljänneksen puolivuositarkastuksissa. Caverion esittää vaihtoehtoisia tunnuslukuja parantaakseen liiketoiminnan ja taloudellisen tuloksen analysointia sekä vertailukelpoisuutta eri kausien välillä. Vaihtoehtoiset tunnusluvut eivät ole IFRS-raportoinnissa käytettäviä tunnuslukuja eikä niitä tulisi pitää korvaavina mittareina verrattuna IFRS-tilinpäätösnormistossa määriteltyihin tunnuslukuihin. Tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty sivulla 28.

Konsernin johto on tehnyt IFRS 15 –standardin vaikutuksista arvion, joka voi muuttua viimeistelyvaiheessa. Johdon näkemys on, että IFRS 15-standardin vaikutus nykyiseen osatulo- ja tuloksentekäytäntöön on vähäinen. Sillä on kuitenkin 20-25 milj. euron negatiivinen vaikutus konsernin kertyneisiin voittovaroihin. Tämä johtuu pääasiassa siitä, että muuttuva kauppahinnan osa on aiemmin tuloutettu sellaisen käytännön mukaan, joka on ollut aikaisempien tulotusstandardien mukainen mutta poikkeaa IFRS 15:n vaatimuksista. Yksityiskohtaisempia tietoja esitetään Caverionin vuoden 2017 tilinpäätöksessä.

Uutta IFRS 9 Rahoitusinstrumentit –standardia sovelletaan 1.1.2018 alkaen. Uusi standardi korvaa suurimman osan IAS 39:ään sisältyvästä ohjeistuksesta. Uusi standardi sisältää ohjeistuksen rahoitusinstrumenttien kirjaamisesta ja arvostamisesta, uudet suojauslaskentaa koskevat säännökset sekä uuden luottotappioita koskevan kirjanpitokäsittelymallin, joka perustuu odotettuihin luottotappioihin ja jota sovelletaan rahoitusvaroista kirjattavien arvonalentumisten määrittämiseen. Standardin käyttöönotolla ei ole merkittäviä vaikutuksia konsernin rahoitusvarojen luokitteluun ja kirjaamiseen, rahoitusvarojen luottotappiovaraukseen eikä suojauslaskennan soveltamiseen.

Caverion Oyj laski 9.6.2017 liikkeeseen 100 miljoonan euron hybridilainan, jota käsitellään konsernin IFRS-tilinpäätöksessä omana pääomana. Hybridilaina on oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina, joka on muita velkasitoumuksia heikommassa asemassa. Lainan haltijalla ei ole osakkeenomistajille kuuluvia oikeuksia, eikä se laimenna nykyisten osakkeenomistajien omistuksia. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta liikkeeseenlaskijalla on oikeus lunastaa laina takaisin ensimmäistä kertaa 16.6.2020 sekä tätä seuraavina koronmaksupäivinä.

Hybridilainan korot on maksettava, jos Caverion Oyj jakaa osinkoa. Jos osinkoa ei jaeta, tehdään erillinen päätös hybridilainan mahdollisesta koron maksusta. Hybridilaina kirjataan alun perin käypään arvoon transaktiokuluilla vähennettynä ja myöhemmin laina arvostetaan hankintamenoon. Mikäli korkoa maksetaan, kirjataan se suoraan omaan pääomaan verohyödyillä vähennettynä. IAS 33 mukaisesti paikallisessa kirjanpidossa kertynyt korko on otettu huomioon kuluna osakekohtaisen tuloksen laskennassa, kuten tunnuslukujen laskentakaavoissa on todettu.

2 Tunnusluvut

	12/2017	12/2016
Liikevaihto, milj. e	2 282,8	2 364,1
Käyttökate, milj. e	11,0	-11,4
Käyttökateprosentti, %	0,5	-0,5
Käyttökate ilman uudelleenjärjestelykuluja, milj. e	18,3	15,6
Käyttökateprosentti ilman uudelleenjärjestelykuluja, %	0,8	0,7
Liikevoitto, milj. e	-19,3	-40,8
Liikevoittoprosentti, %	-0,8	-1,7
Tulos ennen veroja, milj. e	-25,1	-43,5
% liikevaihdosta	-1,1	-1,8
Katsauskauden tulos, milj. e	-20,9	-31,7
% liikevaihdosta	-0,9	-1,3
Osakekohtainen tulos, laimentamaton, e	-0,19	-0,25
Osakekohtainen tulos, laimennettu, e	-0,19	-0,25
Osakekohtainen oma pääoma, e	2,1	1,5
Rahoitustuotot ja -kulut, netto, milj. e	-5,7	-2,6
Omavaraisuusaste, %	27,9	18,7
Korollinen nettovelka, milj. e	64,0	145,5
Velkaantumisaste, %	24,4	78,7
Taseen loppusumma, milj. e	1 120,0	1 184,3
Vapaa kassavirta	-8,5	-72,1
Käyttöpääoma, milj. e	6,1	-2,6
Bruttoinvestoinnit pysyviin vastaaviin, milj. e	20,4	38,2
% liikevaihdosta	0,9	1,6
Tilaukanta, milj. e	1 491,0	1 408,1
Henkilöstö keskimäärin	16 607	17 381
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä kauden lopussa (1 000 kpl)	125 084	125 084
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä (1 000 kpl)	125 084	125 084

4 Tunnuslukujen laskentakaavat

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Omavaraisuusaste (%) =	$\frac{\text{Oma pääoma} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus} \times 100}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$
Velkaantumisaste (%) =	$\frac{\text{Korolliset velat} - \text{rahavarat} \times 100}{\text{Oma pääoma} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus}}$
Korollinen nettovelka =	Korolliset velat – rahavarat
Käyttöpääoma =	Vaihto-omaisuus + myynti- ja osatuloutussaamiset + muut lyhytaikaiset saamiset - osto- ja osatuloutusvelat - muut lyhytaikaiset velat - saadut ennakot - lyhytaikaiset varaukset
Vapaa kassavirta =	Operatiivinen kassavirta ennen rahoituseriä ja veroja – maksetut verot – investointien rahavirta

Osakekohtaiset tunnusluvut

Osakekohtainen tulos, laimentamaton =	$\frac{\text{Tilikauden tulos (emoyhtiön omistajille laskettu osuus)} - \text{hybridipääoman kulut ja jaksotetut kirjaamattomat korot verojen jälkeen}}{\text{Kauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo}}$
Osakekohtainen tulos, laimennettu =	$\frac{\text{Tilikauden tulos (emoyhtiön omistajille laskettu osuus)} - \text{hybridipääoman kulut ja jaksotetut kirjaamattomat korot verojen jälkeen}}{\text{Kauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo laimennusvaikutuksella oikaistuna}}$
Osakekohtainen oma pääoma =	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä kauden lopussa}}$

Caverionin raportoimat vaihtoehtoiset tunnusluvut

Käyttökate =	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset
Käyttökate ilman uudelleenjärjestelykuluja =	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset + uudelleenjärjestelykulut

5 Rahoitusriskien hallinta

Caverion-konsernin pääasialliset rahoitusriskit ovat maksuvalmiusriski, luottoriski ja markkinariskit, kuten valuutta- ja korkoriski. Rahoitusriskien hallinnan tavoitteet ja periaatteet on määritelty konsernin hallituksen hyväksymässä rahoituspolitiikassa. Rahoitusriskien hallinnan käytännön toteutuksesta vastaa konsernin rahoitusosasto yhdessä konsernin tytäryhtiöiden kanssa.

Konsernin pääoman hallinnan tavoitteena on ylläpitää optimaalista pääomarakennetta, saavuttaa mahdollisimman korkea sitoutuneen pääoman tuotto sekä minimoida pääoman kustannukset konsernin rahoituspolitiikassa määriteltyjen periaatteiden ja limiittien puitteissa. Pääomarakenteeseen vaikutetaan ensisijaisesti ohjaamalla investointeja ja liiketoimintaan sitoutuvan käyttöpääoman määrää.

Caverionin ulkoisissa lainoissa sovelletaan taloudellista kovenanttia, joka perustuu konsernin nettovelan ja käyttökatteen suhdeluukuun. Kovenanttia seurataan ja arvioidaan jatkuvasti suhteessa käyttökatteen ja nettovelan toteumaan ja ennusteisiin.

Seuraavassa taulukossa esitetään korollisten rahoitusvelkojen maturiteettijakauma. Luvut ovat diskonttaamattomia. Valuuttamääräisten velkojen kassavirrat on käännetty euroiksi tilinpäätöskursseihin.

Milj. e	2018	2019	2020	Yhteensä
Korolliset rahoitusvelat	35,5	27,2	30,5	93,2

6 Rahoitusvarat ja -velat

Ne rahoitusvarat ja -velat, joiden kirjanpitoarvot eivät vastaa käypää arvoa on esitetty alla olevassa taulukossa.

Milj. e	31.12.2017 Tasearvo	31.12.2017 Käypä arvo	31.12.2016 Tasearvo	31.12.2016 Käypä arvo
Pitkäaikaiset rahoitusvelat				
Lainat rahoituslaitoksilta	49,9	50,6	109,6	111,0
Eläkelainat	6,7	6,6	15,3	15,2
Muut lainat	0,5	0,5	0,5	0,5
Rahoitusleasingvelat	0,6	0,6	2,1	2,2

Pitkäaikaisten lainojen käyvät arvot pohjautuvat diskontattuihin rahavirtoihin. Diskonttaus korkona on käytetty korkoa, jolla konserni saisi vastaavaa ulkoista lainaa tilinpäätöshetkellä ja se muodostuu riskittömästä markkinakorosta, johon on lisätty yritysکوhtainen, maturiteetin mukainen riskipremio.

Muiden rahoitusvarojen ja -velkojen osalta kirjanpitoarvot ovat kohtuullisen hyviä arvioita käyvistä arvoista.

Johdannaissopimukset

Nimellisarvot		
Milj. e	31.12.2017	31.12.2016
--Korkojohdannaiset	50,0	70,0
--Valuuttajohdannaiset	77,0	26,9

Käyvät arvot		
Milj. e	31.12.2017	31.12.2016
Korkojohdannaiset		
-positiivinen käypä arvo		
-negatiivinen käypä arvo	-0,3	-0,5
Valuuttajohdannaiset		
-positiivinen käypä arvo	0,3	0,2
-negatiivinen käypä arvo	-0,2	-0,3

Johdannaissopimusten käyvät arvot on määritetty seuraavasti: Valuuttatermiinisopimusten käyvät arvot on määritetty käyttäen tilinpäätöspäivän noteerattuja termiinkursseja. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot on määritetty tulevien rahavirtojen nykyarvon perusteella.

Koronvaihtosopimusten suojauslaskenta muuttui tehottomaksi ja se lopetettiin tilikauden 2016 aikana.

7 Vastuusitoumukset ja ehdolliset velat

Milj. e	31.12.2017	31.12.2016
Annetut takaukset osakkuusyhtiöiden puolesta	0,2	0,2
Emoyhtiön takaukset tytäryhtiöiden puolesta	473,9	533,0
Muut vastuusitoumukset		
- Vuokravastuut	143,8	177,5
- Muut vastuusitoumukset	0,2	0,2
Hybridilainan kertynyt korko	2,5	

Jakautumiseen osallistuvat yhtiöt vastaavat yhteisvastuullisesti jakautuvan yhtiön velasta, joka on syntynyt ennen kuin jakautumisen täytäntöönpano on rekisteröity. Tämän seurauksena YIT Oyj:n osittaisjakautumisen seurauksena perustetulle Caverion Oyj:lle syntyi yhtiölle jakautumisessa allokoitun netto-omaisuuden määrään asti niin sanottu toissijainen vastuu ennen jakautumisen täytäntöönpanon rekisteröintiä syntyneistä YIT Oyj:lle jakautumisen jälkeen jääneistä veloista. YIT Oyj:n merkittävimpien rahoitusvelkojen velkojat luopuivat oikeudestaan vaatia Caverion Oyj:lta suoritusta toissijaisen vastuun nojalla. Caverion Oyj:llä on toissijainen vastuu YIT Oyj:n ennen jakautumista myöntämistä, YIT Oyj:lle jakautumisen jälkeen jääneistä konsernitakauksista. Näiden konsernitakauksen määrä joulukuun 2017 lopussa oli 60,9 milj. euroa.

Lähiajan riskejä ja epävarmuustekijöitä on kuvattu yllä tarkemmin kohdassa "Lähiajan riskit ja epävarmuustekijät". On mahdollista, että erityisesti säännösten vastainen toiminta saattaa aiheuttaa huomattavaa vahinkoa Caverionille sakkoina, korvausvaatimuksina sekä asianajokuluina. Tällä hetkellä ei kuitenkaan voida arvioida mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen määrää.